

Št. 066

NOVEMBER 2011

Številka prodajalca:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Odgovorna in izvršna urednica:
Mirjam Gostinčar
Pomočnica odgovorne urednice:
Špela Razpotnik
Tehnični urednici:
Nina Vareško in Maja Vižintin
Uredniški odbor:
Bojan Dekleva, Tomislav Gruđen,
Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolič
Sodelavci uredništva:
Smiljana Bradonjič, Aleš Čelikovič, Arne Gorjanec, Gregor B. Hann,
Anica Kozjek, Roman Lasnik, Miran Možina, Jean Nikolič
Marko Nakrič, Žigažaga
Oblikovanje:
Karlo Medjugorac
Lektoriranje:
Anka Sladič
Ilustracije:
Nik Knez, Janez Kompare, Laura Ličer,
Damjan Majkič, Lea Mihalič, Severa, Tjaša Žurga
Fotografiji na ovitku:
Jaka Adamič, Dnevnik
Tisk:
Tiskarna Vovk
Izdajatelj:
Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.
Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:
Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana
Telefon: 059 022 503
E-pošta: info@kraljiulice.org
Spletna stran: www.kraljiulice.org
Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:
05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 300

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavezanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana – Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve –
Ministrstvo za kulturo – Ministrstvo za zdravje – FIHO – Urad RS za enake možnosti

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

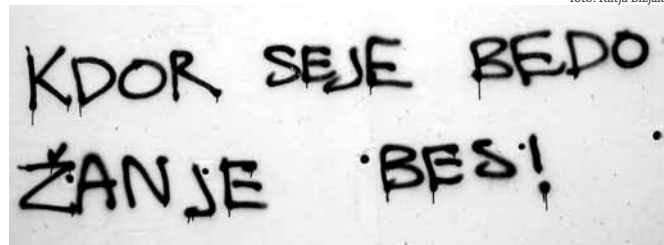
foto: MG

KDO BO MOJ GOSPOD(AR)?

Kaj naj vam povem, če je vsem že vse jasno?! Glas avtoritete bi moral biti glas razuma, biti bi nam moral za zgled in nas učiti moralnih vrednot. Vendar zdaj res že vsi vedo, da je to eno samo »sranje«. Večina nas ve, da je maska, ki jo nosimo, stvar, ki se prej ali slej razbije in takrat šele zvemo, kakšni smo ljudje v resnici. Da, v nekem stadiju svojega življenja vsi nosimo maske. Ko boste brali ta članek, bo do novih volitev samo še dober mesec dni, maske pa bodo že zdavnaj padle. *Alea iacta est* (kocka je padla) oziroma kocke še padajo. Potrošniški kapitalizem nam megli pogled, funkcionalno neodrasli otroci pa se nam bodo v kratkem smejali z oglasnih panojev s socialno privlačnimi parolami in nas vabili v svoj objem. Naj pojasnim, da je funkcionalno neodrasel človek nekdo, ki izbira med fajn in prav, seveda izbere raje fajn kakor prav. Ker pri nas vsa avtoriteta izbire fajn namesto prav, se poraja vprašanje, kdo je zaupanja vredna oseba, ki bi jo lahko volili. Na izbiro bomo imeli tokrat poleg znanih »plejerjev« še par kozmetično ustanovljenih gibanj, list ali strank, vendar bodo imena ostala ista in ne obetajo nikakršnih sprememb. Bližajo se volitve in skrbi me, da bo udeležba zelo nizka, saj nihče več noče podpreti nikogar, iz preprostega razloga, ker si tega nihče ne zasluži. Poleg tega pa je vsem že dosti političnih nategancij (recimo afera Satex 11 mil. – nedolžni). Osebnost me grize dvom, zakaj iti na volitve, vendar menim, da jih tokrat ne smemo izpustiti. Življenjski standard je na najnižji točki doslej, na obzorju pa ni politične ladje, katere kapitan bi nas varno pripeljal v pristan vsemogočne blaginje. Koga bomo volili? Kdo bo naš gospodar? Celo Američani so stopili skupaj in nastopili proti svoji zalegi. Ker pa je aktivizem na Slovenskem mrtev, naj vas malo potolažim z nekim rimskim izrekom, čeprav si ne obetajte preveč. *Aequat omnis cinis, impares nascimur, pares morimur*. Smrt vse izenači; neenaki se rodimo, enaki umremo. **AVANTI POPOLO!!!**

Jean Nikolič

foto: Katja Bizjak

Kazalo:

2	UVODNIK
3	TO SEM JAZ
4	RESOLUCIJA EU PARLAMENTA O STRATEGIJI ZA BREZDOMSTVO
6	IZ KOŠA
8	SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
8	MDB-MDA
9	TATU ZGODBA
10	O UKLONILNEM ZAPORU
12	NEKAJ CESTNIH
13	ANEKDOTE S PRODAJE
14	DOGODKI
16	KULTURA URBANEGA KOLESARJENJA
17	KRALJI ULICE PRI ŽICARJIH
18	SOL IN KOPER
19	ETNOMOBIL
20	GOSTUJOČI KOLUMNIST
21	NAMESTO PAMFLETA
21	KRALJICA IN KRALJICA
22	KRALJEVI RECENZOR
24	IZZA REŠETK
25	GOGIJEVA KOLUMNA
25	LJUDSKA KUHA
26	PODPIRAM!
26	PISMA BRALCEV
27	KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 11. DEL
28	BREZPLAČNE PRIREDITVE
28	ULIČNI HOROSKOP
29	OGLASNA DESKA
30	RAZVEDRILO

To sem jaz:

DRAGO

foto: MG

Za začetek naj povem, da sem vse življenje pridno delal, tako da imam danes za sabo dobrih 37 let delovne dobe, na kar sem upravičeno ponosen. Službe nisem izgubil po svoji krivdi, podjetje je pač šlo v stečaj in jaz na cesto. Ves ta čas sem delal v različnih panogah, od železnice do špedicije in carinskih služb. Pravočasno sem oddal vlogo za dodelitev pravice do pokojnine, na odločbo pa še vedno čakam. Bojim se, da mi bo lepega dne enostavno prekipelo. Toliko lopovščine na kupu in krivic, kot si jih danes javno privoščijo naša politika, nisem videl večino svojega življenja. Doma sem iz Vojvodine in sem se v Slovenijo po odsluženi vojski preselil s trebuhom za kruhom. Svojo prvo službo sem dobil s pomočjo prijatelja, potem pa živel glede na to, kje sem bil zaposlen – v glavnem v Mariboru in Ljubljani. Vse življenje sem garal kot konj in bil vselej pripravljen priskočiti na pomoč vsakomur, ki jo je potreboval. Do pred dvema letoma je bilo, kot že rečeno, vse v redu, bil sem zaposlen, imel sem kolikor toliko urejeno življenje, potem pa sem na lepem pristal na cesti. To je za človeka kar velik šok, težko se je sprijazniti. Kako poteka moj dan? Če se le da, ogromno prehodim. Na dan recimo obhodim BTC, grem do Katarine ali Toškega čela in nazaj. Včasih se odpravim tudi na Golovec, v Tivoli ali na Rožnik. Poleti je tam prijetna senca in se fino ohladim. V naravi se nasploh najbolj sprostim, pa tudi bolje se počutim. Kje spim? Hja, poleti se kar znajdem, pozimi pa bo spet težje, zaradi mraza. Po navadi rešim problem tako, da se sprehajam po nakupovalnih središčih, kjer se človek lahko malce pogreje. Svojo situacijo lažje zdržim, ker me pokonci drži vera. Prepričan sem, da mora vsak človek v nekaj verjeti. Menim tudi, da bi bilo treba sistem spet prilagoditi malemu človeku, ne pa lopovom. Bojim se, da bodo ljudem enkrat popustili živci zaradi krivic in bo prišlo do katastrofe. Žal v današnjih časih največ velja denar, pogrešam pa spoštovanje do soljudi, do človeka nasploh in do vere.

**BOJIM SE, DA BODO LJUDEM ENKRAT POPUSTILI ŽIVCI
ZARADI KRIVIC IN BO PRIŠLO DO KATASTROFE.**

03
KRALJI
ULICE

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA O STRATEGIJI EU ZA BREZDOMSTVO

Skrajšano verzijo pripravila Špela Razpotnik

Evropski parlament je sredi septembra ob upoštevanju mnogih listin, mnenj različnih odborov, poročil ter priporočil zaradi vrste spodaj navedenih razlogov (od A do J) razglasil poziv vsem državam članicam, ki sestoji iz spodnjih 17 točk:

- A. ker brezdomstvo še vedno prizadene ljudi v vseh državah članicah EU in je nesprejemljiva kršitev človekovega dostojanstva,
 - B. ker je brezdomstvo ena izmed najskrajnejših oblik revščine in pomanjkanja ter se je v zadnjih letih v številnih državah članicah EU povečala,
 - C. ker je bilo leto 2010 evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti,
 - D. ker je boj proti brezdomstvu postal očitna prednostna naloga v procesu EU za socialno vključevanje,
 - E. ker je politično usklajevanje na ravni EU na področju brezdomstva v okviru odprte metode usklajevanja za socialno zaščito in socialno vključenost v zadnjem desetletju povečalo prizadevanja na nacionalni, regionalni in lokalni ravni in jim dodalo vrednost; ker je to delo treba nadaljevati v okviru bolj strateškega pristopa,
 - F. ker je že narava brezdomstva vsestranska in zahteva vsestranski politični odziv,
 - G. ker strategija EU 2020 in njen vodilni cilj, da bi do leta 2020 rešila vsaj 20 milijonov ljudi pred tveganjem revščine in socialne izključenosti, zagotavlja novo spodbudo v boju proti vsem oblikam revščine in socialne izključenosti, vključno z brezdomstvom,
 - H. ker je glavni element strategije EU 2020 vodilna pobuda za evropsko platformo proti revščini in socialni izključenosti,
 - I. ker ta okvir odpira vrata obsežnejšemu in višje zastavljenemu ukrepanju proti brezdomstvu na ravni EU z opredeljevanjem metod in sredstev za najboljše nadaljevanje dela na področju brezdomstva, ki ga je začela Komisija ob upoštevanju izidov konference o soglasju decembra 2010,
 - J. ker je Odbor regij opredelil evropski program zagotavljanja socialnih stanovanj, namenjen usklajevanju ukrepov glede financiranja tovrstnih stanovanj, uporabe strukturnih skladov in boljše energetske učinkovitosti; ker bi morala strategija EU za brezdomstvo prispevati k temu programu,
1. poziva države članice, naj napredujejo k cilju izkoreninjanja cestnega brezdomstva do leta 2015;
 2. poziva k oblikovanju visoko zastavljene in integrirane strategije EU, ki jo bodo podprle nacionalne in regionalne strategije, z dolgoročnim ciljem izkoreninjanja brezdomstva v širšem okviru socialne vključenosti;
 3. poziva Komisijo, naj oblikuje delovno skupino za strategijo EU za brezdomstvo in v boj proti brezdomstvu vključi vse zainteresirane strani, vključno z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi politikami, raziskovalci, nevladnimi organizacijami, ki izvajajo storitve za brezdomce, z brezdomnimi in sektorji, ki so s tem povezani, kot so nastanitve, zaposlovanje in zdravstvo;
 4. poziva, naj se pri pripravi strategije EU upošteva evropska tipologija brezdomstva in stanovanjske izključenosti (ETHOS); poziva Odbor za socialno zaščito in njegovo podskupino za kazalnike, naj spodbujata sporazume med državami članicami glede uporabe te opredelitve; poziva Eurostat, naj v okviru statističnih podatkov Evropske unije o prihodkih in življenjskih razmerah zbere podatke o brezdomstvu v EU;
 5. poziva, naj se Komisija in države članice dogovorijo o okviru za spremljanje razvoja nacionalnih in regionalnih strategij za brezdomstvo, ki bo osrednji element strategije EU za brezdomstvo; glede tega poziva k letni ali dveletni strategiji poročanja za namene poročanja o napredku;
 6. meni, da je treba spremljati glavne elemente strategije (jasni cilji, zbiranje podatkov, integrirano upravljanje ...) za brezdomstvo (ki je predlagana v skupnem poročilu o socialni zaščiti in socialni vključenosti iz leta 2010), in o njih tudi poročati;
 7. zlasti poziva, naj ta okvir spremljanja obravnava napredek držav članic glede izkoreninjanja uličnega in dolgoročnega brezdomstva;
 8. poziva, naj strategija EU preseže spremljanje in poročanje ter zagotovi sveženj dejavnosti za podporo razvoju in vzdrževanju učinkovitih nacionalnih in regionalnih strategij za brezdomstvo;
 9. v okviru strategije EU za brezdomstvo poziva k močnemu raziskovalnemu programu, da bi razvili znanje in razumevanje, ter k neprestanemu medsebojnemu učenju in nadnacionalni izmenjavi glede bistvenih vprašanj v boju proti brezdomstvu;
 10. poziva k posebnemu poudarku na pristopih, usmerjenih v nastanitve, v nizu socialnih inovacij evropske platforme proti revščini in socialni izključenosti, da bi okrepili dokaze o učinkovitemu združevanju podpore za nastanitev in spremenljive podpore za nekdanje brezdomce ter poročali o praksi, podprti z dokazi, in razvoju politike;
 11. poziva, naj se strategija EU za brezdomstvo osredotoči na spodbujanje kakovosti storitev za brezdomce, Komisijo pa poziva, naj oblikuje prostovoljni okvir kakovosti, kakor je opredeljen v sporočilu o evropski platformi proti revščini;
 12. poziva k oblikovanju močnih povezav med strategijo EU za brezdomstvo in finančnimi tokovi EU, zlasti iz strukturnih skladov; poziva Komisijo, naj uporabo finančnega instrumenta Evropskega sklada za regionalni razvoj spodbuja tudi za nastanitev obrobni družbenih skupin, da bi rešili vprašanje brezdomstva v posameznih državah članicah EU;
 13. poziva k vključitvi vprašanja brezdomstva v ustrezna politična področja kot del boja proti revščini in socialni izključenosti;
 14. meni, da bi morala strategija EU za brezdomstvo v celoti upoštevati Lizbonsko pogodbo, ki določa »bistveno vlogo in široko diskrecijsko pravico nacionalnih, regionalnih in lokalnih organov pri zagotavljanju, naročanju in organiziranju storitev splošnega gospodarskega pomena, in sicer čim bolj ustrezno potrebam uporabnikov«; meni, da morajo države članice same opredeliti cenovno sprejemljiva socialna stanovanja in da bi morala biti strategija EU za brezdomstvo popolnoma skladna s socialno stanovanjsko politiko držav članic, ki zakonsko določa načelo spodbujanja socialne raznolikosti in boja proti socialnemu ločevanju;
 15. poziva Agencijo EU za temeljne pravice, naj se bolj posveti posledicam skrajne revščine in socialne izključenosti z vidika dostopa do temeljnih pravic in njihovega uživanja, pri tem pa naj upošteva, da je izpolnitev pravice do nastanitve bistvena za uživanje vrste drugih pravic, tudi političnih in socialnih;
 16. poziva Svet za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov, naj razpravlja o oblikovanju strategije EU za brezdomstvo;
 17. naroča svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Odboru regij, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru za socialno zaščito in Svetu Evrope.

NA NEBU NI LUNE

foto: Žigažaga

ŽE TREZNI OD DNEVA PRAZNUJEMO V ZRAKU,
OLIVE SO PRAZNE IN SARMA SAMEVA,
SVOBODA JE V MRAKU IN STENE SO VLAŽNE ...

AJVA ART

BOVLA KOLIZEJA

Sploh ni slabo – dobro je,
ko Smrt poplavi žile,
jih očisti znotraj in se zarije v Srce.

Tam uniči vse šibkosti
in gnilsto še hitreje zgnije,
da pognoji nova semena.

Brez Smrti ni Življenja
in v tej večni dvojnosti
s prvim pospešujemo poslednje
in s poslednjim prvo.

V združevanju dvojnosti je
perpetuum mobile življenja
in življenje iz Smrti kliče k nam.

Vse okoli nas je zemeljsko
in Smrt nam odkriva tisto onstran.
Smrt podari življenje vsakemu,
ki želi si njenega objema.

Peter Pitambar Pangerc

IZGUBLJENO

VSE JE ŠLO V FRANŽE:
VERA, UPANJE, LJUBEZEN.
VSE JE ŠLO K HUDIČU,
V SOŽITJU LE BOLEZEN.

KRUH, SEVEDA ČRN,
Z OSMRAJENO BROZGO PRETEKLOSTI,
V VRAŽJI HARMONIJI Z VETROM,
PUŠČA ZLOVEŠČO NAZOBČANO SENCO
IN GRENAK OKUS.

RAZTRGANA REVŠČINA ŽEBRA KLETVICO,
NJENO PREPROSTO ODLOČNOST,
NJEN NESKONČEN BES.

KATARINA KALABA

foto: arhiv Projekt iz koša

Odslužene stvari trenutno niso tiste stvari, ki jim obraba materiala onemogoča njihovo osnovno funkcijo, ampak tiste, ki so postale nezanimive, ker našo naklonjenost pridobivajo privlačnejši novi artikli, čemur se lahko miselno prepuščamo. Ob tem se ne zavedamo, da je vse, kar ustvarimo in zavržemo, treba tudi pospraviti: predelati, razgraditi ali reciklirati, sicer se bomo kmalu začeli utapljati v lastnih odpadkih.

Naš namen je ozaveščati ljudi, da se veriga rabe materialov, kot tudi naša odgovornost do tega, ne konča, ko odpadke vržemo v pravi koš, ampak ko ga iz tega koša tudi ponovno uporabimo.

Kultura ponovne uporabe ponovno uvaja prakso, ki smo jo v zadnjih stotih letih počasi opuščali. Uporaba oblek na primer: včasih so jih nosili, dokler jih niso prerasli ali dokler niso razpadle na njih. Krpanje, obnavljanje in olepševanje so veščine z obrobja obrtniških dejavnosti, ki so jih še obvladale naše babice in prababice. Nedavno sem imela na sejmu Narava Zdravje ob predstavljanju naših izdelkov zanimiv pogovor s starejšo gospo, ki se še dobro spomni časov po II. svetovni vojni, ko so si prav na ta način pomagali zaščititi se pred mrazom. Za svojo hčerkico, ki je bila takrat še majhen otročiček, je pletla jopico iz volne, ki jo je dobila s paranjem svojega »ta boljšega« puloverja. Tudi sama je nosila ponošena in predelana oblačila, ki jih je lastnoročno predelala, tako kot večina drugih žensk tistega časa. Prav jim je prišel kakršen koli tekstil, ki ga je bilo moč oblikovati tako, da je dal zavetje in toploto telesu. Tako zanjo naša eko ideja, da izdelujemo copate iz starih hlač, ni bila nič novega.

Če se ozremo malo več kot pol stoletja nazaj, torej vidimo, da je bila praksa predelave oblek še zelo živa. Dodaten primer, ki se ga mogoče marsikdo še spomni, je krpanje nogavic. Krpali so jih tako, da so z iglo prepletali nitke sukanca, ki je ustvarjal mrežo.

Pri tem so si pomagali z žarnico, ki so jo vtaknili v nogavico, da je material primerno napela in omogočila izvajanje krpanja. No, tega danes verjeno ne počne nihče več. Bilo bi popolnoma nespametno, saj je ceneje kupiti nove nogavice. Ceneje in z manj truda. Kar pa je res le navidez. S tem nočem povedati, da je treba nogavice krpati. Samo spomniti vas hočem, koliko pozornosti smo včasih posvečali svojim stvarim, kako predano smo jih negovali in se z njimi ukvarjali, da bi čim dlje trajale. Podobno smo se posvečali tudi sami sebi in drugim ljudem. Danes potrošniški način mišljenja tovrstno skrb in pozornost zavrača, razvrednoti.

Tako kot velja za marsikatera obrtniška znanja in delavnosti, tudi te veščine naših babic tonejo v pozabo in z njimi zakladnica dediščine. Vse to pa so pomembne veščine življenja v sožitju z naravo in samoohranitve, ki jih narekuje zdrava pamet. Tonejo v pozabo, in rekli boste: »Saj morajo, ker napredek prinaša nova znanja.« S tem se seveda strinjam. Naj staro odmiče in da prostor novemu, vendar pri tem ne smemo pozabiti večnih zakonitosti narave, ki omogočajo celoten obstoj materialnega sveta. Ena od njih je: kjer se življenje poraja, naj tudi umira, saj s tem pognoji tla, na katerih bo zrastle nove življenje. Tako je v gozdu, na polju, v vodah ... le pri urbanemu človeku ne. Sodobna družba ustvarja izolirana področja odpadkov, kjer se ti težko vrnejo nazaj k materi naravi in jo pognojijo. Kopičijo se v plastičnih vrečkah, dobro zvezanih, da ne bi kaj padlo iz njih, medtem ko jih smetarji pobirajo in odvažajo na deponije. Preveč dobro zvezanih, saj bi moralo, kar je organskega, iz vrečk in na zemljo, da se povrne, od koder je prišlo. Ustvarjamo krog opustošenja in izčrpanja namesto ponovnega oplajanja. Verjetno boste pomislili, kaj neki ima to opravka s copati in torbicami, ki jih prodajamo mi in z zaposlovanjem ranljivih skupin. Ima! Pa še kako ima.

foto: arhiv Projekt iz koša

Vsak je lahko uporaben in vse se da ponovno uporabiti

Kadar nekdo z lahkoto zavrže, kar je nekdo drug z muko ustvaril, poseže globlje v družbene odnose, kot je videti na prvi pogled. Tukaj ne gre več samo za materiale, za »kramo«, ki je ne rabimo več. Gre za več. Gre tudi za delo in dostojanstvo. Nedavno sem imela priliko poslušati navdihujoč govor prof. dr. Walterja Lorenza, rektorja Svobodne univerze v Bolzanu (v Italiji), ki nas je spomnil, da delo ni privilegij in da ne pripada nikomur, še najmanj pa tistim, ki zaposlujejo.

Zelo preprosto in skromno je začel svojo predstavitev na 24. konferenci CEFEC-a z naslovom »Delo, dostojanstvo in družbena odgovornost«. Misli, ki jih je nizal pred nami, so se zlivale v čarovnijo. Nevsiljivo je prelival miselne vsebine v naše, pogosto prelene glave, da bi doumele, kar naša čutila zaznavajo. (Kdo ve, kako uspešen bi bil, če bi moral delati tako, da bi risal zapletene gradbene načrte ali voditi restavratorstvo?) Njegov edini namen je bil, da na nas prenese svoja razmišljanja in videnja, da nas pripelje do razumevanja, da je delo, ki ga opravljamo, oplemenitenost z dostojanstvom, ker ga opravlja človek - posameznik, ki je neponovljiv in edinstven. Zato je tak tudi proces dela. Kar je ustvarjeno z delom, je zato presežek, ki nas obogati in je hkrati tudi dobrina za menjavo. Kadar bomo delo zopet začeli dojemati kot vrednoto, lastno stvaritev in izraz kreativnosti, do katerih imamo pravico, bomo ob delu občutili dostojanstvo. Rezultati pa bodo vredni in cenjeni. Takrat jih bo težko kar tako, mimogrede, vreči v smeti, ker smo se jih pač naveličali. Odprl mi je tudi nov pogled na misel, da slehernik nosi v sebi vsebine, s katerimi nas lahko obogati. Te so njegovo pravo bogastvo, potencial in tudi kapital. In to je dovolj za srečen obstoj. Dovolj za dobro in kvalitetno izmenjavo, tako materialnih kot nematerialnih dobrin. Mar ni ravno v tem smisel menjave, da od drugih dobimo to, kar nam manjka? Potrošniški način razmišljanja pa to postavlja na glavo, prevrača in zavaja. Odteguje nas od zavedanja lastne vrednosti in svojih potreb. Vsiljuje nam sliko o nas samih, kakršni naj bi bili, da bi »oni« lahko prodali svoje izdelke. Meni pa se vsiljuje misel, kakšni motivi neki stojijo za tem? Dostojanstvo in spoštovanje posameznika prav gotovo ne.

Marsikdo nima možnosti biti to, kar resnično je in ob tem biti tudi družbeno uspešen. Zdi se mi, da je v današnji družbi vedno manj vlog, ki bi jih lahko človek igral. Tako nekako, kot da je življenjski teater postal siromašen, kot so siromašni nekateri sodobni virtualni komunikacijski sistemi, wtf, btw, lol in podobno. Ustrezati je treba vlogi, ki jo nosiš v družbi, sicer izpadeš iz igre ali te zavržejo kot neuporaben predmet. Kot nekaj kar potrebuješ, ali pač ne, in ga zato lahko zavržeš. Saj bomo naredili novega človeka, boljšega ... Na margini se lahko znajdeš zelo hitro, še prehitro. Kar pa je vsem posameznikom iz tako imenovane margine skupnega, je zavračanje sistema, kakršnega ustvarjamo. Ne glede na to, ali jih je sistem izločil zaradi njihove neustreznosti in nekompatibilnosti, ali pa so se za to odločili sami, se to dejanje zavračanja sistema, četudi impulzivno (torej brez zavedanja in skoraj zgolj z instinktom) na koncu pokaže kot »pravo dejanje«. Ampak to se zgodi šele na koncu, ko se taki posamezniki skozi proces rehabilitacije in samozavračanja začnejo zopet zavedati sebe »po sebi«, se ceniti in pozitivno vrednotiti bogastvo, ki ga nosijo v sebi. In šele ko ga podelijo z nami, suvereno presegajoč naše omejitve, ga lahko pozitivno družbeno ovrednotijo. Mar vas to ne spominja na recikliranje, oplemenitenje, pognojevanje?

Recikliranje?

Današnja margina se čudno širi v nevšečne smeri. Po definiciji EU padejo v marginalno skupino tisti, ki imajo manjše možnosti na trgu dela, tudi mladi, visoko izobraženi, in stari do 27 let, pred prvo zaposlitvijo. Kako torej? Smo jih že v štartu določili za tiste z manj možnostmi? Kdo neki bi prostovoljno pristal na tak družbeni status? Ampak na srečo se samoniklosti življenja in njegove prabitne samozivosti ne da tako zlahka »socializirati«. Starodavna znanja ponovno dobivajo veljavo. Sicer iz drugih razlogov kot včasih, vendar počasi pronica skozi posameznike, alternativce, subkulturo rabe, kot osveščene ekološke ideje. So nekak tihi upor in odpor

potrošništvu. In da ne bi zvenelo tako ideal(izira)no, je treba povedati resnico, da temu botruje nuja! Nuja, združena s kreativnostjo, predvsem pri nekaterih predstavnikih mlaših generacij, daje odgovor na to, kako se oskrbeti z dobrinami, ki jih je zaradi pomanjkanja služb, dela in s tem povezanega denarja nemogoče nakupiti. Inovativni pristop jim kljub temu omogoča dostojno življenje, »nakup« oz. pridobivanje dobrin, oblačil skozi blagovno menjavo in ponovno rabo, skozi skupnostne načine delovanja. Med taisto generacijo se ustvarja trend, mogoče bi temu lahko rekli celo gibanje ponovne uporabe, samozadostnosti. Samoživni doživljajo izvor življenja drugače kot generacije pred njimi, ki so ustvarile sistem, ki jih je izločil, jih oropal prihodnosti. Drugače kot generacije, ki ustvarjajo parole, kot so: trajnostna raba ... in da bo ostalo še za bodoče rodove ..., pri tem pa jih sami na veliko in zelo očitno kršijo/mo. In moda, ki tako nastaja, je ohlapnejša, živahnejša in enostavnejša v krojih in izvedbi. Bistveno pa je, da je cenovno dostopnejša, če ne že čisto zastoj, in omogoča izražanje lastne kreativnosti.

RAZSTAVA V INFORMACIJSKI PISARNI MOL

(Mačkova 1, Ljubljana)

V prostorih informacijske pisarne MOL, na Mačkovi ulici 1 v Ljubljani, smo 29. 9. 2011 odprli razstavo izdelkov blagovne znamke Iz KOŠA. Otvoritvi razstave je prisostvoval tudi podžupan g. Jani Moderndorfer, ki je v pozdravnem govoru poleg predsednice društva Projekt Človek mag. Suzane Puntar in vodje projekta Božene Blanuša razstavo in izvajalce projekta Iz KOŠA pospremil rekoč, da smo preskromni in da je po njegovem mnenju presežek, ki ga ustvarjamo, tolikšen, da bi morali stati na cesti in ponosno »kričati« o svojem delu. Predstavnica MDDSZ, direktorata za trg dela, ki je poleg Evropskih socialnih skladov sofinancer projekta Iz KOŠA, ga. Polona Samec, je prav tako izrazila zadovoljstvo nad našim delom in doseženim. Uradnemu delu otvoritve razstave je sledil kratek kulturni program, ki so ga pripravili uporabniki programov Projekt Človek, in kot nam je bilo rečeno na koncu, je bila to ena živahnejših in prijetnejših otvoritev razstave, kar jih pomnijo. Razstava je bila na ogled do konca oktobra 2011.

Naše izdelke lahko kupite v spletni trgovini www.iz-kosa.si, na telefonski številki 041 325 830 in 031 311 979 in v Posredovalnici rabljenih predmetov, na Poljanski 14, Ljubljana.

V imenu tima projekta Iz koša
Božena Blanuša

foto: arhiv Projekt iz koša

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJA DELNO FINANCIJATA EVROPSKA UNIJA
EUROPEAN SOCIAL FUND

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 19. DEL

08
KRALJI
ULICE

Neodgovorjeni klici: 23, SMS-i, neprebrani: 11. Delodajalec. Zadnji sms je bil napisan že na robu obupa in tudi jeze, saj ji je grozil s smrtjo. Sploh se jih ni trudila brati. V imeniku je nekako našla Majino številko in jo poklicala. Že po drugem klicanju se je Maja panično oglasila z vprašanjem, kje je. Takoj bi morala zaslutiti, da je nekaj narobe, vendar ni. Od Maje je želela le telefonsko številko dilerja. Ko je izrazila svojo željo, je na drugi strani zavladala tišina. To bi moralo biti opozorilo, ki pa ga ni hotela dojeti. Potrebovala je samo prekleto telefonsko številko! Maja je tiho odgovorila nekomu drugemu, ki je bil očitno zraven nje. Tudi to je preslišala. Ni ji hotela dati številke, ji je pa predlagala, da se dobita in to čim prej! Da, da, kar koli že in da, čim prej. Čez dobre pol ure v Tivoliju. Vztrajala je pri tem, da bi na vsak način skrajšala ta čas, saj se ji je tisti trenutek pol ure zazdelo kot cela večnost. Pomirila pa se je, ko ji je Maja zagotovila, da bo imela vse s seboj. To je bilo najdaljše pol ure v Nušinem življenju. Ni si znala razložiti neustavljivega hrepenenja po tem čudnem rjavem prahu. Vedela je samo, da si ga je želela bolj kot življenje samo. Pol ure! Maja je zamujala, prekleto. Po 43-ih minutah je nedaleč stran zagledala Majo in delodajalca. Korak ji je zastal, vendar je želja po tem, kar ji je obetal Majin prihod, dala moč, da je premagala strah pred soočenjem z delodajalcem. Ta je kmalu prehitel Majo in ji zaripel od jeze prišel naproti. Začel jo je zmerjati, jo stresati in ko je prišel do nje, ji je v navalu jeze primazal zaušnico. Šele takrat se je zavedel, da sta na javnem prostoru in da ju gledajo tudi nepovabljene oči. Ostalo pa je samo pri pogledih. Ljudje se niso hoteli vpletati in so, zmajevaje z glavami, nadaljevali svojo pot. Delodajalec jo je zgrabil za ramo in jo začel vleči proti parkiranemu

avtu, vmes pa ji grozil, in jo spraševal, če ve, kaj je naredila in kako besen je Arif. Da sam skratka ne bi bil rad v njeni koži, ko jo ta dobi v roke. To jo je nekako zdramilo. Arif?! Sprva se ni spomnila, kdo to sploh je. Arif! Njen stanodajalec, njen šef, tako rekoč njen gospodar. Negotovo je vprašala, kam jo pelje. K spovedi že ne. Sicer pa ji v tem trenutku ne morejo pomagati niti obstoječi niti neobstoječi bogovi. Če je že verna, naj raje moli, da je Arifa najhujša jeza že minila, sicer bo pa tako ali tako hudo. Ko jo je nekako spravil v avto, so se molče odpeljali. Nuša se je tako bala, da je strah dobesedno čutila kot četrtega sopotnika v avtu. Kaj se bo zgodilo z njo? Zakaj ji Maja, ki ni upala niti pogledati k njej, ni prinesla, kar je obljubila? Kaj za vraga se dogaja? Ko so se končno ustavili pred sedemnadstropnim blokom in se odpeljali do petega nadstropja, je vedela, da se ne šalijo. Še posebej, ko je pred seboj zagledala Arifa in še dva njegova pajdaša, ki sta mu bila podobna kot jajce jajcu. Če ne bi občutila neizmerne strahu, ki ji je stiskal grlo, bi se iz srca zasmejala. Delodajalec se je z Arifom umaknil v sosednji prostor in po nekaj minutah je prišel nazaj samo Arif. Delodajalec je izginil skozi vhodna vrata. Za nekaj trenutkov je Arif obstal pri njej. V srbohrvaščini jo je vprašal, če ve, s kom se zafrkava. Nakar jo je v območju ledvic preplavila neznanska bolečina. Vsa sključena je šele na tleh došla, da je bila to le posledica udarca, ki so mu sledili še mnogi. Ni vedela, kako dolgo je trajalo vse skupaj, zavedala se je edino nemoči in potem olajšanja, ki ga je prispevala zavest, da je vsega konec.

Marko Nakrič

MDB-MDA (PRVIČ)

Ne bi bilo pošteno, če bi o svoji mladosti pisal le v smislu ljubljanskih izpadov in žurov, saj jih je bilo tiste dni tudi veliko takih stvari, ki so bili organizirane na nivoju države. Prvi primer so mladinske delovne brigade (MDB) na mladinskih delovnih akcijah (MDA). To so bili vsekakor najlepši dnevi moje mladosti. Vsaka brigada je imela svojih trideset mladih in na akciji je bilo tam od štiri do šest brigad iz Slovenije in cele Jugoslavije. Naša naloga je bila delati na nerazvitih področjih (graditi ceste, kopati vodovode ...) in vsaka izmena je trajala mesec dni. Seveda pa je bil velik poudarek tudi na druženju in spoznavanju. Taubi kot Taubi je seveda vedno takoj našel pravo klapo in druženje in spoznavanje ob pivu in vinu je bilo res iz srca. Večkrat sem šel v popoldanskem prostem času pomagat tudi bližnjim kmetom; seveda sem delal in potem ob vinu in šnopčku spoznaval njihovo zgodovino. Vendar pa nikar ne mislite, da smo le pili in ga srali, največji žurerji smo bili pri delu vedno tudi najbolj požrtvovalni. Če bi namreč takrat delali statistiko, bi ugotovili, da smo ravno mi polomili največ krampov – pa ne zanalašč, temveč zaradi delovne vneme. Tudi polne samokolnice zemlje in kamenja so bile naša prioriteta. Da ne govorim o pijavkah na Kozjanskem ali kačah v Vipavi, ki so enemu izmed nas naredile mortadelo iz noge. Vedno smo bili prvi pri delu in tudi prvi pri žuru. Zanimivo, da smo »fantje žurerji« imeli tudi pri puncah največ uspeha in smo bili zato glavni partizani na akcijah. (Da pa pojasnim: Če si šel s punco, no, saj veste kam, si šel ven iz naselja, da te ne bi gledali, ponavadi v gozd in temu se je strokovno reklo, da si šel v partizane.) Lepi so bili ti partizanski časi delovnih akcij.

Zato ni čudno, da sem od takrat, ko sem bil prvič na akciji, tam ostal vse tri izmene in se celo poletje nisem vrnil domov. Bilo je preveč lepo.

Taubi

Lea Mahalic

TATU ZGODBA

Že od 14. leta sem želel imeti tatu, zato sem si dal duška takoj, ko sem mogel. Na sebi jih imam danes kar nekaj. Med drugim sem navdušen glasbenik in glasbeni fen, najraje poslušam punk-rock in hard-core. Zato imam na desni roki motiviko na to temo, v obliki več tatujev. Tatu Jezusa na hrbtu še ni čisto dokončan, saj bi rad imel še sliko križanja. Verjamem vanj in imam opravljene vse zakramente. Pod desno ramo, nad prsmi imam sliko pokojnega očeta (v njegov spomin seveda), dal si bom narediti še sliko pokojnega brata. Vse tatuje mi je naredil prijatelj iz Žalca, ki ima svoj tetovažni studio.

Sergej Potočnik

foto: MG

foto: MG

foto: MG

foto: MG

09
KRALJI
ULICE

Bralce revije Kralji ulice obveščamo, da so bile rubrike Izza rešetk, Kraljevi recenzor, Kako povečati brezdomstvo, prispevki na temo prostovoljstva (ob mednarodnem letu prostovoljstva), predstavitve nevladnih in drugih organizacij oziroma društev, ter reportaže vezane na aktualna družbena dogajanja, kolumne gostujočih kolumnistov in kulturne vsebine, realizirane ob finančni podpori MK, v okviru projekta S skupnimi močmi do spremembe.

V tokratni številki Kraljev ulice uvajamo novo rubriko, katere namen bo pogled na določeno tematiko, problem ali družbeni pojav iz dveh perspektiv – tako teorije kot tudi prakse. O izbrani temi bo torej spregovoril strokovnjak iz določenega področja na eni strani, kot protiutež njemu pa bo nastopil posameznik, ki je omenjen problem izkusil na lastni koži, torej bo poročal tako rekoč iz prve roke. Tokrat sta o uklonilnem zaporu in na to vezanih dilemah razmišljala Dragan Petrovec (strokovnjak s področja kriminologije) in Aleš Č. (ki ima za seboj izkušnjo uklonilnega zapora). Jean Nikolič je z njim pripravil intervju.

DRAGAN PETROVEC: O UKLONILNEM ZAPORU

Zakonodajalec z različnimi ukrepi poskuša »ukloniti« dolžnike. Pri tem je posegel tudi po najbolj drastičnemu ukrepu, posegu v osebno svobodo, ignoriral pa je dve pomembni dejstvi:

- da z zviševanjem glob ob vedno slabših socialnih razmerah država sama povečuje plačilno nesposobnost storilcev in
- da je neučinkovitost države v postopkih prisilne izterjave pomemben dejavnik plačilne nediscipline oziroma učinkovitosti prava o prekrških.

Ob slednjem dejstvu velja poudarek, da je država dolžna najprej zagotoviti učinkovito delovanje lastnih organov, ne pa njihovo neučinkovitost nadomeščati s prisilnimi ukrepi zoper posameznike.

Neodgovorno je trditi, da je uklonilni zapor (poseg v osebno svobodo kot najhujši poseg v človekove pravice) nujno potreben ukrep za zagotavljanje učinkovitosti prava ob prekrških, ko analiza pokaže, s katerimi drugimi (manj represivnimi ukrepi) bi bilo mogoče povečati njegovo učinkovitost.

Eden temeljnih elementov pravne države je prepoved čezmernih posegov države oz. načelo sorazmernosti – v kaznovalnem pravu se kaže v obliki zahteve, da mora biti sankcija, ki jo določi pravni red za kršitev, sorazmerna tej kršitvi.

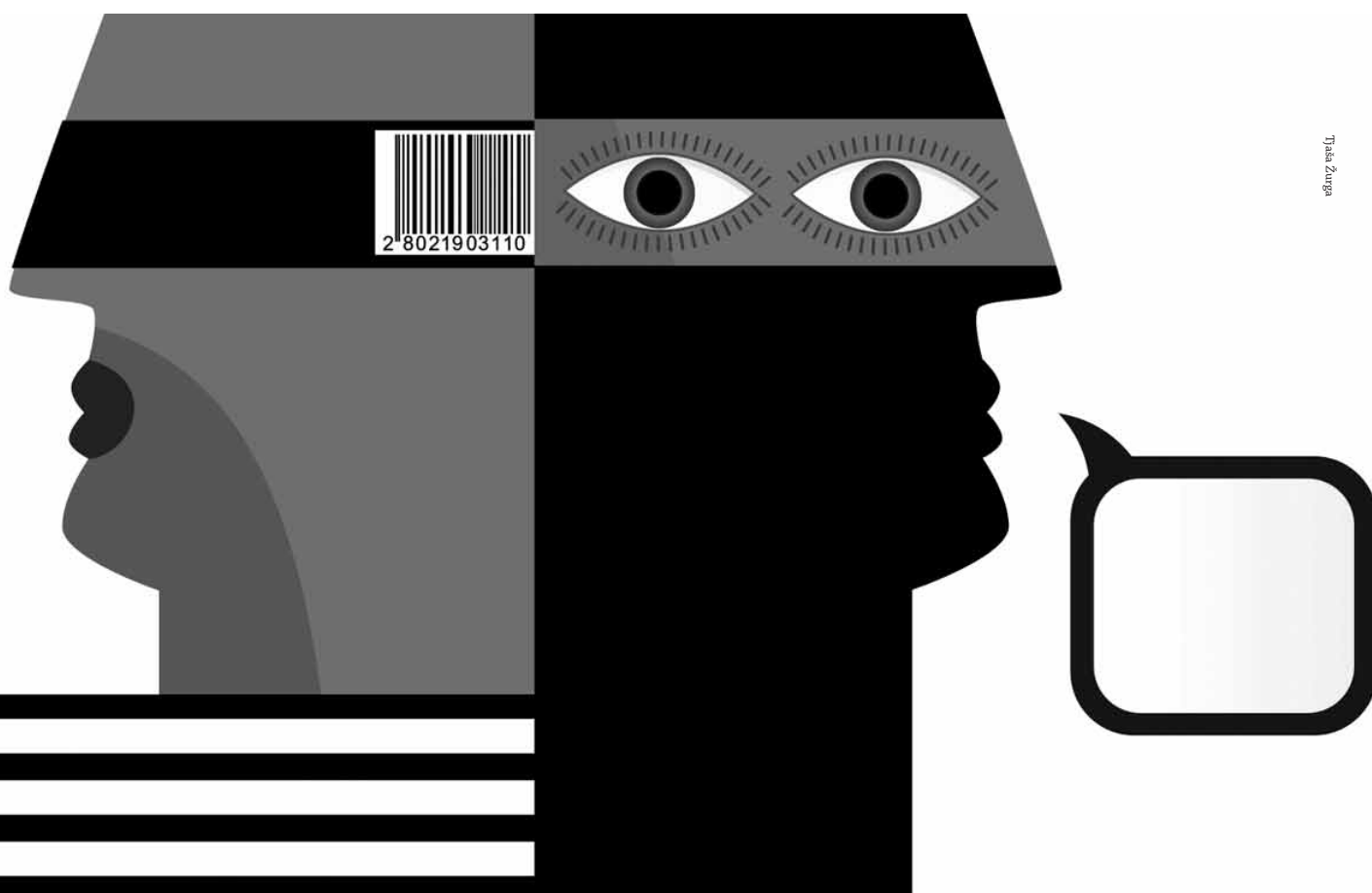
Po zakonu o prekrških ni več mogoče izreči zaporne kazni za prekršek. Kljub temu pa je država uvedla možnost odvzema

prostosti ne zaradi storitve (hujšega) prekrška, ampak zaradi plačilne nediscipline storilcev prekrškov. Iz tega sledi zaključek, da je s stališča države neplačilo globe hujše in bolj zavržno ravnanje kot sama storitev prekrška.

Poleg navedenega je treba v okviru načela sorazmernosti presoјati, ali je nek ukrep nujen za delovanje demokratične družbe in zato dopusten. Nesporen je zaključek, da uvedba uklonilnega zapora ni nujna, saj obstojijo še drugi ukrepi, ki predstavljajo manjše posege v temeljne pravice, ki bi lahko pripeljali do večje plačilne discipline storilcev prekrškov (kot npr. poenostavitev davčnega postopka, hitrejša izterjava glob v praksi). Poseg v svobodo bi bil dopusten šele, ko ne bi bilo več nobenih drugih možnosti za izvršitev globe. ZP-1 pa izhaja iz nasprotne teze: globa se prisilno izterja šele, če storilec tudi po uklonilnem zaporu globe ne plača. Pravilno stališče je, da bi morala biti prisilna izterjava poskušena vselej in šele v primeru neuspele prisilne izterjave bi lahko sledil poseg v osebno svobodo z uklonilnim zaporom.^[1]

Nesprejemljivo je presoјati upravičenost ukrepa izključno iz vidika učinkovitosti te vrste. Nesorazmernost med kršitvijo in sankcijo je v teh primerih tolikšna, da spodkopava legitimnost ukrepa samega in zato je ukrep nesprejemljiv.

Zaradi neusklajene politike tem osebam v zaporu ne podeljujejo ugodnosti, tako da so na slabšem kot mnogi obsoјenci, ki imajo ugodnosti kljub storjenemu kaznivemu dejanju. Poleg tega

se v večini primerov pokaže, da te osebe zaradi osebnostnih težav ne spadajo v odprte oddelke zaporov, še manj pa v zaprte, kamor so jih začeli pošiljati, potem ko so imeli z njimi preveč dela v odprtih. Ti ljudje enostavno ne spadajo v zapor, in sicer predvsem zato, ker njihovo ravnanje nikomur ni tako nevarno, da bi zaslužili tak represiven odziv države.

^[1] Povzeto po Zagorc S.: Uklonilni zapor – slon v trgovini s porcelanom, PP 2005, št. 7

Dragan Petrovec

INTERVJU Z ALEŠEM Č. O IZKUŠNJI UKLONILNEGA ZAPORA

Uklonilni zapor je bil uveden kot odgovor na problem neučinkovitosti pri izterjavi denarnih kazni. Vsi vemo, da smo po višinah kazni daleč pred recimo Nemčijo, ki ima za polovico nižje kazni in je bila modelni zgled slovenski ureditvi. Ker pa z izvršitvijo uklonilnega zapora obveznost plačila globe ne preneha, se porajajo razna vprašanja o neprimernosti takšnega ukrepa zoper osnovno človekovo pravico in to je seveda svoboda. Poglejmo si nekaj dejstev. Zapor lahko doleti prekrškarja, če v roku, ki mu je bil postavljen, delno ali v celoti ne plača naložene globe. Trajanje le-tega je največ 30 dni. Z izvršitvijo uklonilnega zapora ne preneha obveznost plačila globe! Uklonilnega zapora se ne sme določiti, če je bil za prekršek izdan plačilni nalog ali če je bila globa izrečena mladoletniku. Vprašanje je tudi, kako smiselno je uklonilni zapor za socialno ogrožene osebe, ki globe ne morejo poravnati in ali imajo naši policisti, ko se zgodaj zjutraj prikažejo na prekrškarjevih vratih z nalogom v roki, toliko razuma, da mu dovolijo plačilo kazni, če jo je le-ta sposoben in željan plačati. Upam, da ga pospremijo na najbližjo pošto in ne v zapor, s tem pa seveda tudi zmanjšujejo stroške, ki jih ima država na račun že tako ali tako prenatrpanih zaporov. Glede na spremembo zakona, ki velja od prvih dni marca letos, lahko sodišče na predlog direktorja zapora v določenih primerih sprejme odločitev, da se uklonilni zapor ne izvrši. Spremembe se nanašajo na oceno, ali je določena oseba zmožna plačati globo in jo je torej od nje mogoče prisilno izterjati. Sem so uvrščene predvsem osebe, ki so plačilno popolnoma nesposobne in bi jim v takšnih primerih ukrep uklonilnega zapora nadomestili z opravljanjem družbeno koristnih del, ter osebe, ki so odvisne od alkohola ali drog. Vprašanje pa je, koliko se ta ukrep uporablja v praksi. Pogovarjal sem se z osebo, ki je nekaj časa prebila v uklonilnem zaporu zaradi neplačila raznih kazni.

KU: Zakaj so vam izrekli ukrep uklonilca?

Aleš Č.: Zaradi po mojem mnenju nedolžnih prekrškov, ki bi jih lahko spregledali, sem dobil kazni v višini 200 € in 40 €. Sicer pa sem že pred leti prebil nekaj mesecev v zaporu zaradi neplačila glob.

KU: Ali ste imeli možnost poravnati kazen in če ne, zakaj?

Aleš Č.: Ker sem invalid 4. stopnje in imam nosečo zaročenko, nisem bil plačilno sposoben in kazni nisem poravnal v nobenem primeru.

KU: Ali ste se pritožili na sklep, ko ste ga prejeli?

Aleš Č.: Kazen 200 evrov sem sicer prejel na napačen naslov in nisem pravočasno oddal prošnje za opravljanje družbeno koristnega dela (v nadaljevanju DKD) v zameno za dejansko plačilo kazni. V zaporu sem preživel tri dni, tam sem tudi napisal prošnjo za DKD in dokler nisem dobil pozitivnega odgovora, da ga lahko opravljam, v zameno za ta znesek, sem sedel v luknji, v nečloveških razmerah. V zaporu v Novi Gorici. Ker pa niti druge kazni nisem poravnal, zaradi že omenjenega pomanjkanja denarja, sem zaprosil za spremembo kazni v DKD in to še v zakonitem roku. Prošnjo so mi zavrnil, plačati pa bi

foto: Zgornja

011
KRALJI
ULICE

moral še 50 evrov sodne takse. To je bil popoln absurd, zato sem ponovno zaprosil za opravljanje DKD-ja. Na odgovor še čakam.

KU: Kdaj so vas policisti odpeljali in koliko časa ste prebili v zaporu?

Aleš Č.: Enkrat so me prijeli v parku Tabor in me takoj odpeljali na policijo, kasneje pa v zapor, drugače pa so se tudi zgodaj zjutraj narisali na mojih vratih. V uklonilnem zaporu sem preživel vsega skupaj pet mesecev, vendar si po prejšnjem zakonu kazen lahko odplačal s sedenjem v zaporu.

KU: Koliko vam je izrečeni ukrep "pomagal", da ste zbrali denar?

Aleš Č.: Ni, ker nisem imel kje dobiti denarja.

KU: Kaj se je vam osebno zdelo zgrešeno pri izterjavi oz. izvršitvi ukrepa in kaj menite, da bi lahko spremenili?

Aleš Č.: Nesmisel je izrehati ukrepe, kot se je to zgodilo v mojem primeru, namesto da bi zapirali prave pohlepneže, ki nimajo meja. Potrebno bi bilo popolnoma ukiniti monetarni sistem.

Moje osebno mnenje je, da bi politiki morali poiskali manj radikalne represivne prijeme in pri izterjavi kazni uporabljati več domišljije ali vsaj smiselnosti kakor doslej, predvsem pa znižati kazni, ki so neverjetno visoke in nikakor ne pripomorejo k zmanjšanju prekrškov na katerem koli področju.

Jean Nikolič

NEK AJ

cestnih

BALADA O PLEŠCU IN NJEGOVEM DEPRESIVNEM JAZBEČARJU

Plešec češe jazbečarja,
jazbečarju nič ni mar,
v mislih daleč se nahaja,
večno blizu, kar in kar!

Tudi ko vsevprek se liže,
ni pri stvari prav nikdar,
špeh mu je deveta briga,
plešec tudi, revež star.

Mu pogled razkriva žalost,
iskre nima več v očeh,
žalost, žalost, sama žalost,
tuja sta mu sreča, smeh.

Nič več z radostjo ne voha
vseh markacij drugih psov,
končno se trpljenja reši,
kadar najde štrik in stol.

Ko se mrtev v luftu ziblje,
plešec tiho vanj strmi:
»Koga bom pa zdajle česal?«
reče si ter zaihti ...

Dušan D. Ožbolt

ALKOHOL! LE KDO BI TE LJUBIL?, 3. DEL

Seveda svojega pitja nisem mogel
dolgo skrivati, čeprav mi ga ni nihče
očital, kaj šele da bi se zgražal nad
menoj. Sovražil sem nasmejane
ljudi, sovražil sem sebe, boga in

usodo, ki mi jo je namenil. Tako
sem se oborožen s steklenico
zatekal na Golovec in v Tivoli, kjer
sem taval od drevesa do drevesa
in nemočno tolkel po deblih, da bi
občutil fizično bolečino. Ta naj bi
otopila bolečino, ki me je razjedala
od znotraj. Ni pomagalo. V alkoholni
omami se je pred mojimi očmi
kot slaba grozljivka vedno znova
vrtel večer, ko je velik del mene
prenehal živeti. Pogosto nisem
mogel dočakati blagodejnega vpliva
alkoholnega nezavedanja, tako da
sem alkohol večkrat polival tudi po
sebi. V moji glavi se je ta brezbarvna
tekočina spremenila v rdečo in
ravno žgoča barva me je žgala tako,
kot Veronikina kri tistega večera.
Velikokrat se je zgodilo, da sem
se zgubljal na mnogih razpotjih
Golovca, in ko sem nekako prišel
k sebi, nisem več vedel, kje sem.
Spomnim se, da sem nekoč zataval
skoraj vse do Škofljice in potem
na stop prišel nazaj v Ljubljano,
ter ravno za las ujel zadnji vlak
za Kranj. Naslednji dan je poleg
neizmerne utrujenosti prinesel tudi
bolečino, ki mi ni pustila dihati.
Vendar je življenje pač teklo naprej z
neusmiljenim ritmom, ki mu nisem
mogel slediti. Dnevi brez alkohola
so bili zame kot vikend paket v
peklu. S svojim početjem nisem
škodoval samo sebi, ampak tudi
svojim bližnjim, predvsem sestri,
ki jo je skelela vsaka izpraznjena
steklenica. Če bi le našla način,
da bi ublažila mojo bolečino in mi
lahko pomagala. Dostikrat se je
zgodilo, da sem prišel domov delno
trezen in sem iz njene postelje
zaslišal hlipanje, kar pa je samo še
poglobilo mojo bolečino in temo, ki
me je obkrožala. Kmalu sem začel
razmišljati tudi o tem, da bi končal
z nesmiselnim životarjenjem. Nikoli
pa nisem zbral dovolj poguma,
da bi naredil odločilni korak in
stopil v objem smrti. Kljub vsemu
temu ni minil dan, da ne bi obiskal
Veronikinega groba, in to ne brez
nepogrešljive steklenice v rokah.
Nekoč sem, v hitenju in iskanju
načinov, kako priti do denarja za
prepotrebni alkohol, pozabil obiskati
njen grob. In sem ves paničen, poleg
tega pa, logično, pijan okoli enih
zjutraj pristal na pokopališču. Še
danes ne vem, kako mi je uspelo
preplezati zid pokopališča. Spomnim
se samo tega, da sem na enem izmed
grobov zagledal temno postavo,

ki se je sklanjala nad nagrobnik.
Pozneje sem izvedel, da je tisto
noč na pokopališču zaradi zastoj
srca umrl 16-letnik, ki je opravljal
nek satanistični obred. Zastoj naj
bi povzročil neznanski šok kot
posledica strahu. Kaj pa, če se je
prestrašil mene? Je možno, da
sem v svojih alkoholnih blodnjah
povzročil njegovo smrt? Čeprav
se je izkazalo, da je fantu srce
prenehalo biti tudi z izdatno
pomočjo psihoaktivnih snovi,
mi ni bilo to v nobeno pomoč.
Kljub strahu, ki sem ga ob vsem
tem doživljal, saj sem bil v obeh
primerih opit, nisem mogel reči ne
alkoholu. V bistvu nisem imel niti
želje, da to naredim, saj mi je le-ta
pomenil izhod iz sveta bolečine
in trpljenja v svet pozabe in
nesprejemanja usode, ki mi je bila
namenjena.

Marko Nakrič

CAT

Hočem ti reči,
da se bojim zate,
da poznam tvojo žalost,
in je ne znam pregnati,
da bi bile vse besede
le lupina tistega,
kar hočem povedati v resnici.

Rad bi ti segel v srce
in vanj vsadil pravljico.
Vem, spet bo čas cest
posutih z zvezdnim prahom
in tlakovanih s krvjo.
Življenje, bejbe
ne bo vedno ostalo
na drugi strani.
Enkrat boš spet naredila
eno rožo zrasti.

Jean

ANEKDOTE IZ PRODAJE

PRODAJALEC IZ ŽAL

Se ena prigoda iz prodaje, ena takih, hitrih. Mimoidoči gospe ponudim časopis. Njen odgovor se glasi: »Svojega prodajalca imam na Žalah.« Z gospo se samo spogledava, bruhneva v smeh in vsak gre dalje svojo pot. Prav tako tudi ta dan.

LP vsem, DR.

ROSSI VERSUS STONER

Kot to velja za večino nedelj, tudi tokrat ni bilo preveč prometa, za piko na i pa je zbolela še moja punca (po novem žena), s katero ponavadi skupaj prodajava. Ni mi preostalo drugega, kot da sam naredim denar za hrano in cigarete. In tako sem, ne ravno nabit z upanjem, nepričakovano naletel na svojo redno in najimenoitnejšo stranko: A. Rozmana - Rozo (kdo ga pa ne pozna?). Ta je izvlekel 20 €, in mi predlagal, naj brž nakupim, kar potrebujem, potem pa pohitim domov gledat preostanek motociklistične tekme. Na sebi sem imel namreč majico z Rossijem, katerega velik občudovalec sem. Že prej sva malce pokramljala o motociklističnem svetu in na to vezanih dogodkih, ki jim z zanimanjem sledim ter seveda tudi o rezultatih. Izrazil sem tudi razočaranje nad svojo neuspelo stavo. Stavil sem namreč na Rossijevo zmago, pa čeprav je šlo za neznanen denar. Če pa bi s stavo uspel, potem bi prejel ravno tak znesek, kot mi ga je naklonil moj prijazen redni kupec.

Tadej Blatnik.

IZKAZNICA PRODAJALCA

Evo, danes bom prvič napisal nekaj malega o prodaji. Prodajam že skoraj od začetka, tako da se imam za utečenega prodajalca. Moje lokacije so Klinični center, Poliklinika in glavna ljubljanska tržnica. Najbolje mi gre prodaja od rok do desetega v mesecu. No, prejšnji mesec se mi je zgodilo, da me je neka gospa nahnulila, češ da smo vsi Kralji lenuhi in ničvredneži, jaz pa sem ji na to odvrnil, da je vsako delo častno. Nato

me je vprašala, če imam izkaznico in ko sem ji jo pokazal, mi je izročila petak, ne da bi celo vzela revijo.

D. J.

USMILJENJE

Po dolgem in neprijetnem jesenskem dnevu sem razočarana (nad vsem) obsedela v mestu. Približal se mi je možakar v delovni obleki in gumijastih škornjih, rekla bi, da je cestni pometlač, ki mi je brez vprašanja odstopil svojo malico (sendvič) in pol litra ledenega čaja. Vedno znova se zamislim nad tem, da so ravno tisti, ki tudi sami nič nimajo, najbolj pripravljeni pomagati. To mi je takoj dalo novo moč za prodajo.

Špela Blatnik.

REVIJA ZA 50 CENTOV

V nedeljo sem se odločil, da grem prodajat pred Hofer na Kajuhovo. Lep čas že prodajam, ko iz trgovine stopi k meni družina. Ponudim jim revijo in gospa odvrne: »Hvala, kdaj drugič.« Tedaj pa mi pade na pamet, da lahko revijo tudi podarim. Obrnem se h gospe in ji to omenim, ter ji izročim revijo. Ko pospravijo nakupljene stvari iz vozička, se gospa vrne k meni in mi izroči 50 centov. Odločim se, da bom revijo odslej tu in tam kar podaril, saj se lahko zgodi, da ob tem dobiš vsaj nekaj, kar je vsekakor bolje kot nič.

Andrej S.

VELIKODUŠNI TUJCI

Prodajal sem, kot vedno, ko je šla mimo gruča Nemcev. Dva sta se vrnila in me prosila, če jima lahko pokličem taksi ter ga tudi že usmerim na določen naslov. V zahvalo sta kupila Kralja in uslugo drago poplačala, zanj sta mi namreč pustila celih 20 €.

Perice

KO TE POGREŠAJO

Kot sem že večkrat omenil v različnih člankih, sem bil dlje časa hospitaliziran in zato tudi odsoten s svojega stalnega prodajnega mesta. Ko sem se torej po precej dolgem času spet prikazal, je kar nekaj mojih stalnih strank izrazilo prijetno presenečenje nad tem dejstvom, marsikdo je tudi navrgel kak evro več v znak podpore. Seveda pa je tudi mene pogrelo pri srcu. Nekateri so me že odpisali, mnogi v upanju, da sem si v tem času uredil življenje in mi ne bo več treba prodajati Kraljev. Najpogostejša vprašanja, ki so me doletela, pa so bila: »kje sem bil« ali »kaj sem delal« v vsem tem času. Neka gospa, ena izmed rednih strank, je kupila Kralja in me razveselila z izjavo, da je to storila po res dolgem času, ter da se spet vidiva naslednji mesec. »Če me kdo ne prehití«, sem dodal sam. Zagotovila mi je, da to pa ne pride v poštev, ker ona pač kupuje le od mene. Ni kaj, priznati moram, da je bila to simfonija za moja ušesa.

Marko Nakrič

RESNIČNA 51

Po dvomesečnem premoru pri prodaji na mojem običajnem mestu v Plavi laguni sem se spet odpravil tja. Nekatero stranke je zanimalo, kje sem bil, nekaterim pa sem sam povedal. Do mene je stopila prijazna gospa, malo poklepetala z menoj, potem pa me povprašala, kako je bilo na obali. Pa sem ji razložil. Priznala mi je tudi, da je v mesecu avgustu tudi sama obiskala našo obalo in pri nekem prijaznem prodajalcu kupila revijo. Obljubila mi je, da bo odslej kupovala le pri meni, če se bom seveda redno pojavljal na svojem mestu. Seveda sva se temu oba prisrečno nasmejala. Odgovoril sem ji, da bom na razpolago, da pa je prav tudi, če kupi revijo pri drugemu prodajalcu. Zaslužek pač vsakemu prav pride.

Roman

GLEDALIŠKA PREDSTAVA TRG ROOSVELT NA FESTIVALU EX-PONTO, 24. 9. 2011

014
KRALJI
ULICE

Stara Elektrarna je tisto soboto gostila gledališko ekipo iz romunskega Temišvara, ki nam je uprizorila sestavljanjo medsebojno povezanih zgodb. Skupna točka teh je, da se dogajajo na določenem trgu (ali pa v povezavi z njim). Ta trg – trg Roosevelt – resnično obstaja, in sicer v Sao Paulu v Braziliji. Eden od članov gledališke ekipe je na potovanju po Braziliji zašel tja in srečal prebivalko, ki je dogajanje in zgodbe s tega trga opisala v krajšem besedilu. Prav omenjeno besedilo je bilo vir, iz katerega so skupaj z režiserjem oblikovali predstavo, ki govori o usodah in preizkušnjah transvestitov, prostitutk, propadajočih podjetij in odpuščenih delavcev, izgubljenega sina, osamljenega policaja, neozdravljivo bolne »mače mamice«, klošarja, ki zbira prazne pločevinke in še kaj ... Zgodbe so povezane tako z gostilno, v katero vsi zahajajo, kot

tudi preko odnosov, v katere vstopajo posamezni liki. Skupne trenutke v tej gostilni so uprizorili s songi na način muzikla, v katerih so uporabili brazilske ritme in melodije, enega pa so naredili kar sami, saj je ena od članic tudi jazz pevska in glasbenica, ki je v živo zaigrala na prečno flavto. Zanimiv pristop je bil, da so določene zgodbe nekateri liki najprej pripovedovali, takoj zatem pa so jih še uprizorili. Fascinantni kostumi, provokativne in deloma bizarne scene ter dodelana scenografija nas, gledalcev, niso pustili hladne, in to celih 150 minut (2,5 ure) brez pavze – lahko pa nas pohvalim, vsi smo zdržali. Osebnost me je motilo le to, da so nastopajoči pri posameznih prizorih na odru kadili, jaz pa nisem mogel ... Takoj po predstavi (no ja, po čik pavzi) sem se kot gost udeležil še okrogle mize, kjer smo z nekaterimi člani gledališke skupine govorili o predstavi in kjer sem pravzaprav izvedel to, kar sem že zgoraj zapisal. Naj povem še, da se je predstave udeležilo kar nekaj članov ODPISANIH, saj nam je, na pobudo naše drage urednice Mirjam, organizatorica zagotovila brezplačne vstopnice. Tudi pogostitev je bila domiselna, množica mini sendvičkov in pijače za vse okuse, pa še dobro je izgledalo. Jaz sam sem dobil kar nekaj novih ustvarjalnih idej, zdaj bomo pa videli, kaj bo iz tega ...

Primož Časl

PIKNIK ŠPORTNE SEKCIJE

V petek, 30. 9. 2011, smo se ob 12. uri pred našim društvom zbrali fantje, ki redno igramo nogomet in smo aktivni v naši športni sekciji. Imeli smo se namreč namen odpraviti proti Črnučam, na piknik in se malo družiti. In tudi res se je tako zgodilo; ob sicer hladni Savi smo se vroče pozabavali. Malce smo obujali spomine na to, kdaj smo sploh začeli s svojim delovanjem in koliko časa že traja naše športno udejstvovanje in druženje. V imenu vseh bi se še enkrat zahvalil zavodu Socio, še prav posebej Zdenki in Suzi, našemu selektorju Igorju in vsem, ki ste pomagali, da smo sploh lahko začeli. S tem mislim na Andreja, Bizija in Zmaga, nikakor pa ne sem pozabiti niti našega sodnika Janeza. Obljubili smo si, da bomo še naprej polnili našo polico s pokali, da pa bi dosegli ta cilj, se še vedno dobivamo v balonu (Bežigrad) vsako sredo med 15. do 17. uro. Vsi ste dobrodošli, da se nam pridružite, v mesecu oktobru pa nas čaka še en turnir.

Roman Lasnik

OTVORITEV RAZSTAVE ASFALTNÁ MAVRICA

Navdaja me velik optimizem in veselje, saj smo entuziasti in ljubitelji izražanja svojih notranjih občutkov (skozi likovno ustvarjanje) po dveh letih ustvarjanja na likovnih delavnicah prenesli svoja likovna umetniška dela v KUD Franceta Prešerna, kjer smo jih predstavili na razstavi. Otvoritev le-te v omenjeni ljubljanski galeriji je velik uspeh, največji do sedaj, obenem pa je potrditev vsem sodelujočim na delavnicah. Ob tem bi rad pohvalil trud ljudi, ki nas vodijo in podpirajo, ter nam dajejo spodbudo, da se ta zgodba nadaljuje in nadgrajuje v optimističnem duhu. Pritegnila je precej večjo pozornost kot vse dosedanje – celo časopisnega medija Dnevnik. Izkazali pa so se tudi obiskovalci razstave, saj so bili kar množično zastopani, izrazili pa so pohvalne vtise. Prepričan sem, da je razstava dosegla svoj namen in nam daje še večjo spodbudo pri ustvarjanju na naših delavnicah. Poznavalce in ljubitelje umetnosti vabim(o) tudi, glede na to, da je razstava tudi prodajana, da si ogledate ponudbo in se morda

foto: Žig Zagaj

odločite za nakup, saj bi to bila humanitarna gesta v pomoč brezdomcem, Kraljem ulice.

Marijan Černigoj

015
KRALJI
ULICE

VSTAJA MUČENIKOV, 15. 10. 2011

Očitno sem postal dopisnik iz terena, z delom sem namreč začel na sobotnih demonstracijah, ki so skušale izraziti upor proti izkoriščanju in kapitalizmu, ter na to vezane krivice, ki ji preveč strpno sprejemamo, kot bi bile samoumevne. Zbralo se nas je okoli 3000 ljudi, seveda pa brez Kraljev ne gre. Naša udeležba je bila zelo solidna, z našo direktorico Majo na čelu. Prisotnost specialne policije se mi ni zdela na mestu, morda je le odraz

paranoidne oblasti, glede na to, da ni bilo nikakršnih izgrediv. Za tiste, ki niso poučeni lahko povem, da se protesti nadaljujejo, premaknili so se namreč pred ljubljansko borzo, v bližnjo sosesko našega dnevnega centra. Tu sem govoril z Mladenom, udeležencem, ki je preživel noč na mrzlem, in seveda sem takoj primerjal nočitve protestnikov z nočitvami nas, brezdomcev. Saj smo konec koncev ravno mi produkt real kapitalizma. Razgovorila

se je tudi Urška, ki mi je zaupala, da jim ljudje izražajo podporo z donacijami hrane in pijače. Vsakodnevno sestankujejo s podporniki. Prava demokracija, torej. Povedala je še to, da nameravajo vztrajati. Na ponedeljek, 17. 10., ko pišem tale članek poteka Svetovni dan boja proti revščini. Na to ne bi smeli nikoli pozabiti.

Marko Pavlin

ČEZ ŠUŠTARSKI MOST

Prav na sončno sredo tedna in prav na koncu meseca (28. 9.), čeprav v tem ni bilo posebne simbolike, je glasbena sekcija Kraljev ulice izvedla svoj prvi koncert, ki bi ga bilo najbolje poimenovati kar ulični nastop. Kaj nas je sploh pripeljalo do tega, da se predstavimo v javnosti? Delno želja, da stopimo iz ilegale in požanemo odzive, delno pa, da dobimo malce zagona in prepotrebne potrditve samim sebi ter seveda trudu in vztrajnosti, ki smo ju vložili v projekt. Pred tem smo se pridno udeleževali dvomesečnih priprav, na nastopu pa zaigrali in zapeli 9 pesmi iz repertoarja (med njimi nekaj slovenske in tuje »klasike«: Puntarska od Iztoka Mlakarja, Brecljev Alojz Valček, Vetar duva od Riblje čorbe, zimzeleni Imagine in Give peace a chance od Johna Lennona, »metalličen« Nothing else matters, Knocking on heaven's door od Boba Dylana, lastna priredba litvanske popevke – v slovenščini poimenovane Kapljice kapljice – ter Balkane od Azre). Resda nismo nastopili v soju žarometov Arene Stožice ali Cankarjevega doma, pač pa smo si zagotovili skromen (ali pa niti ne) prostorček na Šuštarškem mostu, ki je za tovrstne podvige (nastope uličnih performerjev) prikladno in nasploh pogosto uporabljano prizorišče. Svoj oder smo označili z domiselnim plakatom s sporočilom »Komu zvoni? Nam ne! Kaj pa vam? Pridruži se nam!«, svojo upravičenost do prostovoljnih prispevkov

foto: Primož Čadl

pa nakazali z navzgor obrnjenim klobukom.

Marsikateri mimoidoči nam je prisluhnili, imeli pa smo množično poslušalsko podporo tudi iz vrst Kraljev. V naš klobuk je kanilo celo nekaj kovancev, s katerimi smo kupili pijačo, da smo za silo pogasili suha grla. Vsi sodelujoči smo bili nad debijem navdušeni in se že pripravljamo na nove koncerte.

Andrej Pugelj

Mestna občina Ljubljana je v sodelovanju s partnerji projekta CIVITAS Elan in v sodelovanju z Veleposlaništvom Kraljevine Danske, Ljubljansko kolesarsko mrežo in drugimi v Evropskem tednu mobilnosti, ki je potekal od 16. do 22. septembra 2011, pripravila pester program aktivnosti pod geslom *Teden brez avtomobila*, z osrednjo temo »Potujmo drugače«. Posamezni dnevi tedna so bili posvečeni naslednjim temam: javni prevoz, mobilnost in zdravje, prosti čas, drugačna mobilnost, kolesarjenje, odgovorna raba avtomobila in dan brez avtomobila. Morda najbolj intenzivni dan tedna je bil ponedeljek, 19. september, ko je bil tako imenovani CIVITAS dan s kolesarskimi, fotografskimi, plesnimi in drugimi dogodki. Ta dan je potekalo tudi predavanje Mikaela Colvilla Andersena, ki ga bomo v nadaljevanju podrobneje opisali.

Predavanje se je ukvarjalo s temo kolesarske kulture in z vprašanjem, kako promovirati mestno kolesarjenje. Predavatelj, ki je tudi avtor razstave, ki je bila odprta isti dan na Krakovskem nasipu, nam je z množico slik kolesarjenja iz tega in prejšnjih dveh stoletij približal kulturo kolesarstva, kakor se razvija v Kopenhagnu in na Danskem. Poslušalci smo bili večkrat osupli ob opisanih značilnostih kolesarske kulture na Danskem, posebej še ob opisih posluha lokalnih oblasti za potrebe kolesarjev.

Predavatelj je svoj prispevek opisal kot »preprosto antropologijo« oz. antropologijo kolesarstva, s čimer je hotel povedati, da ne bo govoril o potrebah ali interesih neke posebne skupine ljudi (to je kolesarjev) ali o značilnostih posebne kolesarske subkulture, ampak o tem, kako je kolesarstvo skladno s potrebami ljudi in kako je skrb za kolesarje enaka skrb za ljudi. Tako nam je povedal, da ni kolesarjev (kot neke posebne skupine), ampak so samo ljudje. Taka perspektiva in tak edinstven, lahko bi rekli »človeški«, pogled je verjetno lahko precej »naraven« v mestu, kot je Kopenhagen, kjer kar 80 % kolesarjev uporablja kolesa tudi pozimi in kjer kar 25 % družin z dvema otrokoma uporablja tricikle, ki imajo tovarni del, v katerem je prostor za namestitve (dveh) otrok.

V zgodovinskem pregledu nam je povedal, da je prvi val kolesarjenja prišel okrog leta 1880, ko je pomenil nekakšno prometno demokratizacijo in emancipacijo vseh ljudi, predvsem tudi delavstva in žensk. Potem je po drugi svetovni vojni in predvsem v 60. letih kolesarstvo usihalo, saj se je začela razvijati kultura vsem dostopnih avtomobilov. Po sedemdestih letih s serijo naftnih kriz in še posebej v zadnjem času pa

poteka drugi val kolesarstva. Opisano velja za Zahod, medtem ko druge države v razvoju, npr. Kitajska ali Indija, prihajajo v fazo, ki jo je Zahod doživeljal v šestdesetih letih.

V svojem odgovarjanju na vprašanje, kako »prodajati«, to je uveljavljati in podpirati kolesarstvo oz. kolesarsko kulturo, je omenjal štiri osnovna načela oz. cilje, ki naj bi se jih držale uspešne marketinške akcije. Prvo načelo je »Od-A-do-B-izem«, ki pomeni izhajanje iz spoznanja, da kolesarji ne kolesarijo iz nekih posebnih (npr. zdravstvenih) ali subkulturnih (npr. športnih) namenov, temveč zato, ker bi se želeli pripeljati iz točke A do točke B. Najuspešnejše spodbujanje in promoviranje razvoja kolesarstva bo torej tako, ki bo kolesarjem omogočilo čim hitrejšo, čim bolj enostavno in čim bolj varno pot od A do B. To pomeni predvsem razvoj dobre in ustrezne kolesarske infrastrukture, veliko kolesarskih poti, dobre povezave med njimi, dajanje prednosti kolesarjem, dobra signalizacija in simbolizacija teh poti. Prav osupljiva je bila informacija, da ima v Kopenhagnu v primeru sneženja prednost čiščenje kolesarskih stez pred čiščenjem avtomobilskih cest, saj se s kolesom pozimi dnevno na delo vozi 300.000 ljudi.

Po avtorjevem mnenju je največja napaka kolesarskega marketinga »environmentalizem«, to je izhajanje iz tega, da bodo ljudje več kolesarili, če jim bomo kolesarjenje predstavljali kot okoljevarstveno dejavnost. Pravo geslo je torej: »S kolesom prispete enostavno in hitro!«

Vseeno pa so za promoviranje kolesarstva oblastem pomembne tudi druge prednosti in koristi, ki jih občutijo mesta in države. Tako so na Danskem v študijah stroškov in doprinosov (*cost benefit študije*) ugotovili, da ljudje z vsakim prevoženim kilometrom s kolesom namesto z avtomobilom mestu ali državi prihranijo 1,1 dolarja. Ti prihranki – med drugim – obsegajo prihranke zaradi boljšega zdravja in manj bolniških dopustov, ki jih prinaša kolesarjenje, ter zaradi daljše življenjske dobe in s tem tudi daljše delovne dobe. Kolesarjenja torej ne smemo gledati kot interes kakih posebnih skupin, temveč kot dejavnost za vse in prihranek za vse.

Drugo načelo je uporaba pozitivnega marketinga, ki naj poudarja pozitivne in ne negativne strani kolesarstva. Iz kolesarstva naj bi ustvarili »hero brand«, torej herojsko blagovno znamko, in s tem kolesarstvu dvignili status. Po predavateljevem mnenju bi lahko npr. tudi pri avtomobilih zahtevali, naj bo na njih 30 % površine popisane z opozorili, kakršne najdemo na cigaretih škatlicah, in ta opozorila bi bila pravzaprav večinoma lahko celo enaka.

Tretje načelo je, da naj ob promoviranju kolesarstva ne bi smeli pozabljati na glavnega sovražnika – avto in probleme avtomobilizma. Kolesarstvo naj bi bilo izrazito človeška dejavnost, oz. dejavnost, ki je od človekove »narave« veliko manj oddaljena kot avtomobilizem. Zaradi te bližine naj bi kolesarjenje ljudi veliko manj izoliralo, in jim – nasprotno – ves čas omogočalo biti v stiku z drugimi ljudmi in okoljem. Zato naj bi bilo kolesarstvo človeško in – seksi.

Četrto načelo vsebuje idejo, da kolesarstvo pomeni redemokratizacijo in rehumanizacijo, saj postavlja ljudi v bolj enake položaje in v dejavnosti, ki so ljudem bližje.

Predavanju je v razpravi sledilo veliko vprašanj. Mnogi predavateljevi odgovori nanje so nam razširili pogled na to, kaj lahko praktično pomeni, če je upravljanje mesta naklonjeno razvoju kolesarstva. Tako na primer v Kopenhagnu ponekod sinhronizirajo na semaforjih zelene valove tako, da po hitrosti

ustrezajo kolesarjem, ne pa avtomobilom. In upoštevajo pravilo »zaželeno poti« (*desired lane*), kar pomeni, da so mestne oblasti pripravljene tudi podreti že zgrajene kolesarske poti in jih postaviti drugje, če se izkaže, da jih kolesarji ne uporabljajo, ker so jim bolj priročne druge poti, bližnjice, prehodi itd. Zaključna diskusija je postavila Ljubljano v primerjavo z drugimi mesti po svetu, kar se tiče uveljavitve kolesarske kulture. Menda v Ljubljani 10 % prebivalstva uporablja kolo, kar je po predavateljevih besedah kar veliko in kar kaže na

to, da bi bilo mogoče ta odstotek z ustreznimi marketinškimi ukrepi in predvsem podporo s strani prometne in drugih politik razmeroma lahko povečati. Med drugimi evropskimi mesti, ki so v zadnjih nekaj letih izrazito napredovala v kolesarstvu, so Dublin, Barcelona in Pariz. Za merjenje stopnje uveljavitve kolesarstva po posameznih mestih pa so razvili poseben indeks, ki meri stopnjo prijaznosti mest kolesarjem.

Bojan Dekleva

KRALJI ULICE PRI ŽICARJIH

Kralji ulice: Zakaj žigate??

Žicar: Ne napiši mojega imena. Žicam zato, ker sicer ne bi preživel meseca. Hkrati je to življenjski slog, ki sem ga navajen. Sicer delam kot prostovoljec in sem toliko tudi plačan. Ostalo nadoknadim s pomočjo dobrih ljudi tukaj na ulici.

KU: Veš, da je žicanje oz. beračenje nezakonito?

Žicar: Žicanje ni beračenje. Razlika med obema je v tem, da žicanje ne vključuje patetike in solz. Žicanje je odprto, izvirno, kreativno in namerno preizkušanje človeške dobrote in darežljivosti.

KU: Vseeno sta obe možnosti prepovedani z zakonom

Žicar: Samo v primeru, da srečaš policiste, pa še ti se obrnejo stran, vendar ne vedno in ne pogosto. Če ne nadleguješ mimoidočih ljudi in si vljuden, potem te nihče ne prijavi in se izogneš težavam. Žicanje policisti po nalogu zakona smatrajo za delo na črno in je iz tega zornega kota prepovedano. Vsaka neprijavljena poulična dejavnost, ki prinaša dobiček, je delo na črno. Torej so pantomimiki, ulični glasbeniki, ulični govorniki ipd. v bistvu prav tako žicarji, pa še črna borza dela.

KU: Življenjski slog?

Žicar: Da, življenjski slog. Ulica zleze pod kožo. Vsi ti obrazi, vse to gibanje in svoboda nešteti možnosti, ki jo prinašajo vsi ti neznani ljudje.

KU: Kakšni pa so ljudje?

Žicar: Itak da različni. Najbolj bedni so tisti, ki zakrknejo ob pogledu nate in se že od daleč delajo, da sploh ne obstajaš in ne stojiš ob robu njihove poti. Mimo tebe gredo togi s steklenim pogledom. Osebnost mislim, da so taki ljudje zelo prestrašeni; pa ne samo zaradi mene, ampak jih je strah življenja na splošno. Malo manj bedni so tisti, ki se ustavijo in te nadrejo ali pa začnejo zasliševati, zakaj ne delaš. Potem zmajejo z glavo, te vprašajo še, če te ni nič sram takole postopati in odidejo dalje. V redu pa so tisti, ki te vsaj pozdravijo, četudi ti v roke ne stisnejo nič drobiža. Taki so normalni. In odlični so tisti, ki te posvojijo. Taki se obvezno ustavijo in zapletejo v pogovor, pa tudi drobiž imajo vedno pri roki. Od njih žari toplota. Niso pa vsi taki, mnogi darujejo drobiž samo zaradi slabe vesti ali pa ker si jih preveč zmedel. Ni vsak drobiž topel.

KU: Koliko se nabere?

Žicar: Odvisno od sezone in prostora, na katerem žicaš. Največ se nabere okoli božiča in katerih drugih praznikov, pa seveda okoli izplačila pokojnin in plač. Dosti darujejo še ob koncu obdobja, kot npr. ob koncu poletja in počitnic, letnih časov. Takrat je, gledano kolektivno, med ljudmi še vedno neka spontana svečanost, ubranost, harmonija in solidarnost.

KU: V številkah?

Žicar: V številkah je 20 evrov za par ur žicanja slabo. Se pa v celem dnevu lahko nabere tudi do čez 100 eur. Potem obstajajo različni rekordi, ko je nek kolega žicar dobil 500 evrov v kosu,

Foto: Peter Pitambar Pangerc

drugemu se je ob priložnosti nekega dogodka nabralo 135 evrov v uri in pol, spet tretji je dobil že večkrat donacijo po 150 evrov od istega človeka. Vsekakor je normalen dan okoli 50 evrov.

KU: To je veliko. Kam gre ves denar?

Žicar: Odvisno od žicarja. Pri normalnih gre za golo preživetje, ker imajo mnogi družine. Pri alkoholikih in narkomanih gre za substance. Vendar večje vsote zaslužijo samo aktivni in ne takšni, ki samo sedijo ob cesti in jim je vseeno za darovan denar. Tak sedi ob cesti, ker se je tako privadil in niti ne dobi veliko, pa ga to niti ne moti niti ne zanima, ker preživi dan s prehranjevanjem pri dobrodelno-prostovoljskih društvih, kjer dobi še obleko, spi pa itak za prvim vogalom od mesta svojega žicanja.

KU: Kakšen je žicarski bonton?

Žicar: Načelno žica vsak na svojem rajonu, razen tistih, ki so neprestano v gibanju. Tisti rajon potem ima za svojega. Navkljub temu lahko na tem istem prostoru žicajo tudi ostali, razen če se uveljavlja zakon močnejšega. V praksi žica prvi tisti, ki prej pride in žica toliko časa oz. do razumne vsote 10 evrov, potem pa odstopi prostor naslednjemu v vrsti. Če ni nobenega, žica dalje oz. lahko žica za ostale, kar pomeni, da si delijo nažicani denar. Ideja je, da vsak dobi dovolj za preživetje dneva.

KU: Kateri prostori so prostori za žicanje?

Žicar: Vsi prostori, kjer je v igri nakupovanje oz. na kateri drug način odprta denarnica in prostori, kjer so ljudje dostopnejši. Parkomati, trgovine, ozke uličice, stari del mesta na takšnih mestih se ljudje avtomatično obnašajo bolj odprto, izjema so le večji nakupovalni centri in večje trgovine. Tam so ljudje zaprtejši – zanimivo pa je dejstvo, da so donacije (če že so) redkejša, a obilnejša.

KU: Ti temu rečeš donacije, lahko pa se reče tudi miloščina?!

Žicar: Da, lahko se reče tudi miloščina in usmiljeni ljudje so dobri ljudje, ljudje s srcem, ki jih odlikuje skrb za bližnje.

KU: Tega manjka?!

Žicar: Tega zelo manjka. V bistvu smo ljudje med seboj navkljub solidarnosti še vedno hladni in ravnodušni, včasih naravnost sovražni. Človeška toplota pa je nujna za zdravo psiho in srečno življenje.

Peter Pitambar Pangerc

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

Z OBALE Z LJUBEZNIJO ...

monika.buhancic@kraljiulice.org

018
KRALJI
ULICE

V mesecu med mojima člankoma se je dogajalo kar nekaj stvari. Nekronološko bom poskušala omeniti vsaj dve. Z oktobrom smo ponovno aktivirali (imeli smo enomesečno pavzo) potek projekta PLOB, ki je zaživel septembra 2008 in je v slovensko Istro pripeljal časopis, ki ga ravno držite v rokah. Prodaja letga poteka dobro, saj je na področju Kopra, Izole in Ankarana veliko povpraševanje zanj. Dejstvo, da polovica od prodaje ostane v našem Dnevnem centru DBI, ogromno pripomore k temu, da naš DC nemoteno deluje. Tako ali tako je projekt zaenkrat popolnoma na prostovoljni bazi, kar pomeni, da smo brez finančne pomoči s strani lokalne samouprave ali države. Edini denar, ki ga imamo, je tedenskih 50 €, ki nam jih daruje Društvo prijateljev zmernega napredka (DPZN) in donirana sredstva društva Kraljev ulice od že omenjane prodaje časopisa. Naš DC domuje v prostorih MKSMC (Mladinski, kulturni, socialni in multimedijski center), ki pa je le eden od projektov DPZN. Samo volja in razumevanje dobrih ljudi, dobrih predsednikov društev, dobrih strokovnih delavcev nas držita nad vodo. Konec septembra smo v DC DBI pripravili Vseslovenski turnir brezdomnih v treh disciplinah in odziv društev in organizacij, ki delujejo na tem področju, je bil res enkraten. Če ne bi ravno tisti dan divjal strašni dež z močnim vetrom, bi bil odziv še večji. Na koncu so nas obiskali iz kar nekaj krajev, in sicer iz: Bertokov, Sežane, Nove Gorice, Kranja, Ljubljane, Celja in Murske Sobote. Piran in Slovenj Gradec žal nista uspela izpolniti obljube. Po zadnjem štetju gostov je bilo 59 ljudi. Zmago so slavili Ljubljančani v biljardu in remiju, ter Sežančani v namiznem nogometu. Prvakom smo podelili unikatne pokale, ki jih je za nas izdelal umetnik Marko Kovačič. Drugo in tretje uvrščeni so prejeli simbolične pokalčke z napačnim datumom, saj se je izdelovalec nalepk zmotil za eno številko. Prav tako smo uspeli podeliti vsakemu majico z motivom discipline, v kateri je bil uspešen, narisali so jo pri koprskem društvu Šentmar, ki bo, mimogrede rečeno, ravno te dni praznoval 15-letnico ustanovitve. Ves čas morate imeti v mislih, da smo organizacijo celotnega dogodka financirali iz že prej omenjenih sredstev, zato nismo uspeli narediti dogodka še bolj bogatega. Pri sami organizaciji pa se je zataknilo samo in izključno pri biljardu, saj smo najprej želeli igrati na tri zmage, vendar smo kmalu ugotovili, da to traja veliko dlje, kot smo sprva mislili, zato so bile finalne tekme na eno samo

zmago. Za vse težave se seveda opravičujemo. Sicer pa, če smo čisto iskreni, za nas namen dogodka niti ni bilo tekmovanje in zmagovanje, pač pa druženje in spoznavanje uporabnikov iz različnih mest in tudi spoznavanje zaposlenih in prostovoljcev. Namen je bil torej dosežen. In to štejemo za pravo zmago. O samem dogodku pa bodo še poročali tudi Kralji in Kraljice iz Ljubljane. Sama sem bila vesela tudi zato, ker sem po dolgem času srečala nekoč dobrega prijatelja Andreja in končno v živo spoznala Slavka, ki sem ga baje navdušila, da je pričel pisati za časopis. Moje veselje ob srečanju je zaokrožil z modro vrtnico iz Nove Gorice. Prav tako sem bila zelo vesela srečanja z vodji iz drugih društev.

V mesecu oktobru smo imeli na uradu VČP (Varuhinje za človekove pravice) vsakoletni sestanek NVO, ki delujejo na področju brezdomstva. Sestanek je bil prijeten in Varuhinja je pokazala neverjetno zanimanje za vse probleme, ki nas obkrožajo ..., tako zaposlenih, kot uporabnikov. Izpostavili smo nekaj glavnih težav, VČP pa bo vse naše predloge in vprašanja prenesla na prave naslove, torej na pristojna ministrstva. Sama pa si štejem v veliko čast, da sem končno osebno spoznala gospo Bojano Cvahte (ki je na Uradu zadolžena za področje sociale). Seveda nam politična atmosfera trenutno ne dela nobene usluge, saj se ne ve, kdo bo prišel na katero mesto in na koga se je potrebno obrniti. Vsi so na svojih mestih zgolj za številko in lahko delujejo le v izredno pomembnih zadevah, kar pa brezdomstvo in revščina za našo vlado in politike žal nista. Vse se je nekako ustavilo in bo po najboljšem scenariju pričelo dokaj normalno delovati šele v drugi polovici februarja. Do takrat pa smo bolj ali manj prepuščeni samim sebi.

DC DBI je trenutno v dogovarjanjih s Pokrajinskim muzejem v Kopru, iz katerega so me poklicali in ponudili sodelovanje z nami. O rezultatih vas seveda obvestim naslednjič. Prihaja tisti čas leta, ki je zame osebno čaroben in grozljiv hkrati. Rada imam mraz, sneg in vse se mi zdi pravilno v zimskem času. Vsak sončni žarek cenim in ne gledam nanj kot na nekaj samoumevnega. Potem so tu prazniki, ki so resda postali že popolnoma izumetničeni, a še vedno uspejo v ljudeh vzbujati lepe in tople občutke. Definitivno bomo vsi, ki delujemo na področju sociale, in naši uporabniki, od strani novinarjev veliko bolj obiskani. Saj veste, ob praznikih s(m)o vsi veliko bolj radodarni, spomnijo(mo) se tudi tistih, ki so na obrobju družbe. Potem pa je tu še tista druga stran zime, zaradi katere sem velikokrat žalostna. Ljudje, ki živijo na cesti, na prostem, v kakšnem zasilnem objektu, v zapuščeni hiši, baraki ... Vsem tem ljudem zima predstavlja grozo težkega preživetja. Nikar ne obračajte glave stran – to vam vsako zimo »težim«. Vzemite doma obrabljeno odejo, pulover, ki ga ne nosite več, jakno, ki vam jo je kupila tečna tašča, tople rokavice, ki so to sezono out in jih podarite uporabnikom pri kakšnem društvu za brezdomne ali preprosto odstopite sosedi, ki je socialno ogrožena. Pomagajte ljudem, ki so osamljeni in še revni povrh vsega, da premagajo še eno nadležno zimo. Lepo Vas pozdravljam in Vam z veseljem piham na duše,

Vaša Biba

foto: arhiv KU

arhiv Urbanih brazd

Etnomobil je projekt, ki ga vodi **Raziskovalna skupina z Romi in drugimi etnijami**, deluje pa v okviru Urbanih brazd. Smo skupina ljudi, ki ob sodelovanju z različnimi strokovnjaki raziskujemo in rešujemo težave, s katerimi se Romi in pripadniki drugih etničnih manjšin srečujejo v vsakdanjem življenju. Etnomobil je v zadnjih mesecih pripravil več obsežnih aktivnosti.

Med glavne sodijo intenzivni tečaj romskega jezika, delavnice na Poljanah v Mariboru in srečanje z Romi iz Velenja in Grosuplje. Intenzivni tečaj romskega jezika sta vodila Zvezdan Ramič in Nebojša Selistarevič iz Vranjske Banje, ki delujeta v okviru Romskega kulturnega centra. Na desetdnevnem tečaju je dvanajst udeležencev (Romov in Neromov) spoznalo osnove romske zgodovine, bilo seznanjenih o naseljevanju Romov po svetu in v Sloveniji ter z osnovami sporazumevanja v romskem jeziku. Udeleženci so se naučili šteti, opisati dele telesa, pravilno uporabljati osebne zaimke, pravilno izgovarjavo ter osvojili pomene besed. Na primerih romskih pesmi so se lahko preizkusili tudi s prevajanjem. Po desetdnevnem tečaju je devet udeležencev uspešno opravilo preizkus znanja. Zaradi velikega zanimanja bomo v bližnji prihodnosti romski tečaj nadgradili. Začeli smo se izobraževati, ker se nam zdi znanje romskega jezika skoraj prvi pogoj za spoznavanje in razumevanje romske kulture oz. identitete. Naši tečaji se bodo še nadaljevali, vse do tiste stopnje, ko bodo vsaj nekateri posamezniki pridobili znanje za samostojno uporabo romskega jezika. Ob tem pa bomo v smislu dolgoročnega učinka izdali tudi prvi večji, in za mariborske Rome, primeren slovar, ki bo ostal oz. bil v prihodnje uporaben tudi za druge zainteresirane.

V Mariboru Romi živimo večinoma razseljeni po mestu Maribor in njegovi okolici. Večina nas ima svoje hiše. Skoraj edini prostor, kjer je veliko romskih družin na malem prostoru, je blokovsko naselje na Poljanah. Neprofitna stanovanja sta pred štirimi leti zgradila Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor in Stanovanjski sklad Republike Slovenije. Ker bloke z vseh strani obdajajo prometne ceste, nakupovalno središče, industrijska cona, bencinska črpalka in ker pred bloki stoji še krožišče, otroci iz socialno ogroženih družin nimajo prostora za igro, rekreacijo ali ustvarjanje. Koncentriranje socialno šibkih in etnično raznolikih mladih družin na prostorsko neustrezno lokacijo, brez primernih površin za igro otrok ter s prekomernim zvočnim in prometnim onesnaženjem, že samo po sebi vodi h konfliktom in vandalizmu. Z različnimi programi poizkušamo premostiti segregacijo in diskriminacijo,

ki nastaja v tem delu mesta, ter vzpostaviti sodelovanje z ženskami, organiziramo učne delavnice za otroke iz naselja in glasbeno terapijo. Delavnice na Poljanah potekajo vsakih štirinajst dni pred bloki in sicer je vsakokrat na razpolago po več delavnic hkrati (kot na primer: delavnice risanja, pogovore o romski problematiki, lutkovne predstave, glasbene delavnice, ustvarjalne delavnice in fotografske delavnice), tako da otrokom in staršem ni dolgčas in imajo možnost izbire. Izvajajo jih najrazličnejši strokovnjaki, ki delujejo na različnih področjih (socialnega dela, kulture, sociologije, antropologije, ekologije, agronomije, prava in prometa) in vsakokrat po izvedenih dejavnostih preverimo učinke ter določimo temo glede na potrebo stanovalcev za prihodnjico. Npr. imeli smo odlično kolesarsko delavnico, ki smo jo organizirali s pomočjo naših kolegov iz skupine Teleport (to je projekt, ki se ukvarja z razvojem kolesarstva v Mariboru). V nabiralnikih smo pustili letake - vabila, prišli smo z materialom in potem so nas otroci še velikokrat spraševali, če je to zastoj in ali jim bomo lahko popravili kolesa. Seveda je delavnica bila zastoj, le da naš način dela ni bil takšen, da bi vse naredili mi, ampak da otroke spodbudimo in naučimo, da si sami popravijo svoje kolo oziroma da jim mi pri tem pomagamo.

Pri Urbanih brazdah smo konec meseca avgusta organizirali izlet v Grosuplje. Pridružili so se nam Romi iz blokov na Poljanah in romsko društvo Romano vozo iz Velenja. Obiskali smo romsko društvo Romi gredo naprej. V kulturnem domu Grosuplje smo na sestanku predstavili Urbane brazde, Etnomobil in omenjene delavnice, ki potekajo na Poljanah. Spoznali smo življenje tamkajšnjih Romov, vrsto jezika, ki ga uporabljajo, in težave, s katerimi se srečujejo. Ugotovili smo, da smo z medsebojnim sodelovanjem in znanjem lahko drug drugemu v veliko pomoč. Za naše delo je zelo pomembno spoznati čim večje število različic romskega jezika. Gledališče Bičikleta pod vodstvom Brigitte Leban je izvedlo delavnico izdelovanja lutk in lutkovno predstavo Bici-Kleta.

Skupina Etnomobila enostavno sledi interesom, ki se pojavljajo v skupnosti. Če se med šolskim letom na primer pojavi potreba po učni pomoči, lahko naše dejavnosti naravnamo tako, da otroci pridobijo dodatna koristna znanja, ki jim bodo pomagala pri izboljšanju učnega uspeha. Če ugotovimo, da nekomu manjkajo informacije iz različnih socialnih področij, lahko skupaj poiščemo pravilno usmeritev oziroma napotitev, ki bo koristila tej osebi, da uresniči svoj interes.

Namen našega delovanja je, da delujemo v korist skupnosti, zato tudi razmišljamo v smeri, smislu, da bi rezultati našega dela postali dolgoročnejši in bili obenem v korist širše javnosti.

Berisha Shemsedin

Gostujoči kolumnist:
Roman Kuhar

NA KITAJSKEM JEDO PSE

Kolega s faksa je na svojem Facebooku začel objavljati nenavadna sporočila. Pravzaprav – zdelo se je, kot da nekaj šteje. Prvi dan je zapisal »1«, naslednji dan »2«, tretji dan »3« in tako naprej. Sprva se na njegovo odštevanje ni odzval nihče, nato so ga začeli spraševati, kaj te številke pomenijo. »Povedal bom, ko pridem do 7,« je zapisal. In sedmi dan je obelodanil novico: postal je – vegan. No, postal je mesojedec, ki se sedem dni ni dotaknil mesa. In mleka, jajc in sira.

Ker sem nekaj tednov pred tem z njim sedel za isto mizo in se dobro spomnim, kako gurmansko se je »nažiral« z mesom, mi ta hitra transformacija ni bila jasna. A odgovor je bil baje sila preprost: na Youtubu si je ogledal predavanje aktivista za pravice živali Garyja Yourofskyja – in, voilà, postal je vegan!

Seveda sem tudi sam kliknil na povezavo do predavanja in za začetek me je odbil že njegov naslov: »Najpomembnejše predavanje, ki ga boste slišali v svojem življenju.« Pa ja! Vedno ko mi hoče kdo kakšno stvar prodati kot najpomembnejšo stvar v mojem življenju, se mi prižgejo vse rdeče lučke. Computer says no! Garyjevo sporočilo je bilo preprosto: nad živalmi na tem svetu izvajamo holokavst vseh holokavstov. V klavnicah, ko so živali še pri zavesti, brutalno zarežemo v njihove trebuhe, z železnimi palicami udarjamo po njihovih glavah, brez usmiljenja gledamo v njihove na smrt prestrašene oči in s sekularnimi odstranjujemo dele njihovih teles. »Vsako leto v ZDA umorimo 10 milijard kopenskih živali in 18 milijard morskih živali,« je pojasnil Gary. In ko je večina nas, mesojedcev, začela dvigati roko ... oprostite, profesor ... khm ... še niste slišali za humano usmrnitev živali? ... so se Garyju že svetile oči, kot da je komaj čakal na to vprašanje: »Humano klanje? Kaj mislite, da živali še doživijo v klavnici, razen psihične in fizične zlorabe, mučenja, raztelesenja in umora? Mislite, da jih božajo po trebuških in trepljajo po ritkah? Če mislite, da obstaja humano klanje, me zanima, če ravno tako mislite, da obstaja humano posilstvo? Humano spolno nadlegovanje otrok? Humano suženjstvo? Kaj pa humani holokavst?«

Tu, priznam, sem obnemel. Kako, da nikoli nisem pomislil, da je humano klanje pravzaprav oksimoron? Tovrstna usmrnitev – pa naj bo še tako »humana« – pač ni evtanazija.

Nato nam je Gary pokazal nekaj dokumentarnih posnetkov iz klavnic, ki ste jih bržkone že kdaj videli in ob katerih ste praviloma zamižali ali obrnili glavo stran. A predavatelj je

tokrat izrecno zahteval, naj ne obračamo pogledov stran. »Če jeste meso, mleko, sir in jajca, potem ste vsaj dolžni videti bolečino in trpljenje, ki ju povzročate,« je dejal.

Na posnetkih sem videl ... bolečino in trpljenje. Tisto bolečino in trpljenje, ki sem ju kot otrok videl, ko so pri sosedu ravnokar rojene mačke vrgli v vroč krop. Bolj kot brezupno cviljenje mačk me je prizadel nasmeh na sosedovem obrazu ... Videl sem tisto bolečino, ki jo je prikazoval dokumentarni film o tem, kako na Kitajskem jedo pse. Kužke brez milosti udarjajo s palicami, da se zvijajo od bolečin, jih utapljajo v vodi in odirajo pri živem telesu. Morali bi videti poglede teh prestrašenih psov. In predvsem bi morali videti hladnokrvne poglede delavcev, ki so ubijali pse! V filmu je po teh grozljivih prizorih narejen oster rez – in s kamero se preselimo v eno od zahodnih veleblagovnic, na mesni oddelek, kjer so lično zloženi paketi piščančjih prsi. »Se kdaj vprašate, kako je to meso prišlo do trgovine?« nas vpraša narator – a ne počaka na odgovor. S kamero smo že na piščančji farmi, kjer na tisoče piščancev, stisnjenih med sabo, da komaj dihaajo, »odrašča« pod lučmi. Njihove noge jih ne držijo več, ker jih pitajo prehitro. Njihov življenjski prostor je premajhen, zato se zažirajo drug v drugega. Na koncu jih pobijejo in spakirajo v lične paketke. In to je le začetek zgodbe o industriji mučenja in pobijanja, ob kateri se jasno pokaže naša hipokrizija. Bržkone smo se namreč vsi rasistično zgražali nad krutostjo Kitajcev ...

Pred nekaj dnevi sem dobil verižno elektronsko pošto, v kateri je bilo zapisano poslovilno pismo:

Danes sem umrl. Naveličal si se me in me odpeljal v zavetišče. Bilo je prepolno in dobil sem nesrečno številko. Sedaj sem v plastični vrečki na smetišču. Nek drug mladiček bo dobil skoraj nerabljen povodec, ki si ga pustil, ko si odšel. Bi še bil doma, če ti ne bi zgrizel čevlja? Samo igral sem se. Pozabil si na igračke za mladičke. Bi še bil doma, če bi bil navajen na čistočo? Ko si mi porinil smrček v iztrebek, me je bilo sram, da sem sploh šel. Saj bi te knjige in trenerji naučili, kako me privaditi ... Bi še bil doma, če ne bi lajal? Hotel sem povedati le, da me je strah, da sem osamljen, da sem tukaj in da želim biti tvoj najboljši prijatelj ... Bi še bil doma, če bi te osrečeval? Ko si me udarjal in mlatil po meni, me tega nisi naučil. Po prvem tednu se mi sploh nisi več posvečal, jaz sem pa tako čakal, kdaj me boš začel imeti rad. Danes sem umrl. Z ljubeznijo, tvoj mladiček.

Seveda me je pismo v vsej svoji patetiki dotolklo do tal. Spet me je zajela sveta jeza nad tistim rejcem psov, ki je nemški ovčarki ob rojstvu polomil zadnje noge, ker ni ustrezala ne vem kakšnim standardom psov z rodovniki. Pred gotovo smrtjo jo je rešila punca, ki jo včasih srečam, ko sprehajam svojo psičko. Jezil sem se nad tistim idiotom, ki je svojega psa iz malomarnosti shiral do smrti, sosedje pa so to le nemo opazovali. In nad mestnimi damami s *pelc montli*.

A s kakšno pravico se tu repenčin in cepetam z nogami, če sem tudi sam del problema, ne del rešitve? Kakor koli obračam – zagotovo je nekaj hipokrizije v dejstvu, da svojega psa in mačka čuvam kot punčico svojega očesa, nato pa sedem za mizo in zarežem v – če bobu rečem bob – kos kravjega telesa v omaki z zelenim poprom.

Danes sem na Facebook zapisal: »3«.

foto: arhiv Alternativa Obzaja

foto: osebni arhiv

Namesto pamfleta:

CUNAMI

Toplo morje,
južni kraji,
ležim na obali
tropskega morja.

Babe v Ljubljani
bodo znorele od fovšije,
kako ožgan bom prišel domov.
In potem, ah ne, mar sanjam?
In potem ... CUNAMI, CUNAMI, CUNAMI.

Črtomir Clonsky

Severa

Tanja San in Severa

KRALJICA IN KRALJICA

KRALJICA

SI NAPOLNILA BANJO Z NJENIM PARFUMOM?
SI ČEPELA NAD SVETILNIKOM IN ČAKALA VONJ NJENEGA IZDIHA?
SI ISTI VEČER ISKALA NJENE ODVRŽENE OGORKE?
V KANALU OBLJUBLJENA?
BI JO SPILA TUDI BREZ ANIONOV?
IN JI VSAKO JUTRO OBLJUBLJALA KAKAV BREZ ZOPRNE MLEČNE PENE?
RECIKLIRAJ DRAGA, RECIKLIRAJ.
ONA SPREJEMA VLOGE LE DEŽEVNEGA NOVEMBRA.

KRALJICA

NE BOM SE UKLONILA TIRANKI,
KI RAZGLAŠA LJUBEZEN ZA CENO NJENEGA EGOIZMA.
NE BOM POKLEKNILA ZARADI BANJE,
NAPOLNJENE S ŠAMPANJCEM NJENIH STEGEN.
RECIKLIRALA? O, DA. TODA SMETI, NE SVOJIH ČUSTEV.
IN VLOGE V NOVEMBRU? TAKRAT SE ZBUJAJO MRTVECI,
MOJA PA SO POMLADNA POLJA.
ČE BOVA NAŠLI KOMPROMIS, BOŠ MOJA, JAZ TVOJA.
V DEŽEVNEM NOVEMBRU, BREZ VLOGE.

OB OBISKU STEPHANA HESSELA, 11. 9. 2011 V KINU ŠIŠKA

»USTVARJATI POMENI UPIRATI SE,
UPIRATI SE POMENI USTVARJATI.«, (Hessel 2011: 45)

022
KRALJI
ULICE

foto: Manca Čučelj - Zalažba Sinle

Že maja letos nam je mentor pri seminarju na faksu pravil o triindevetdesetletniku, ki je objavil delo, v katerem poziva (mlade) ljudi k **vstaji proti brezbriznosti in apatiji**, k prevzemanju »odgovornosti za prihodnost človeštva in življenja na planetu sploh«, kakor se je v predgovoru lepo izrazil njegov kolega Milan Kučan.

Poziva k **ukrepanju v imenu odgovornosti do svojega človeškega obstoja in dostojanstva**, saj je jezen zaradi popolne devalvacije temeljnih vrednot, na katerih je bil zgrajen svet po 2. svetovni vojni (katere značilnost je bila, da so vsi vpleteni imeli zgolj velike izgube). »Vsem in vsakomur posebej med vami želim, da bi imeli vzrok za jezo,« piše veteran francoskega odporiškega gibanja, in nadaljuje: »To je nekaj dragocenega. Kadar človeka nekaj razjezi, tako kot je mene razjezil nacizem, postane bojevit in močan ter ukrepa.«

Tudi mentor seminarja je imel vzrok za jezo, saj je bilo v tistem trenutku delo Stephana Hessela z naslovom *Dvignite se!* dostopno le pri spletnem ponudniku za skoraj petnajst evrov, kar je za drobno knjižico, ki ima skupaj s predgovorom, spremno besedo in zaključnim novinarskim komentarjem komaj dobrih šestdeset strani malega formata, odločno preveč. Še bolj pa zaradi narave dela, ki je poziv, pamflet, katerega smisel je, da doseže široke množice tistih, ki jim ni vseeno. Jezen sem bil tudi sam – a glej, že nekaj dni za tem sem v knjigarni Filofaksa našel broširano izdajo slovenskega prevoda za samo tri evre in si oddahnil: »No ja, saj le ni tako hudo ...« Knjižico sem prebral na dušek, njenega duha vključil v svoje lastno ustvarjalno delovanje (ravno sem pisal diplomu iz angažirane antropologije) in jo oznanjal ter zagovarjal vsem, ki jih je zanimala.

Potem pa – natanko na deseto obletnico »terorističnega« napada na dvojčka Svetovnega trgovskega centra v New Yorku, kar je, ne boste verjeli, tudi natanko deseta obletnica njegovega prvega obiska v Sloveniji – je Stephane Hessel na povabilo Milana Kučana, s katerim sodelujeta v Mednarodnem etičnem kolegiju, prišel v Ljubljano, v Kino Šiška na pogovor odprtega tipa z zainteresiranimi, jeznimi, radovednimi in svobodno mislečimi ter (mislim da) odločnimi nami, ki nam ni vseeno in delujemo, vsak po svoje, pa tudi skupaj, v smeri spremembe.

Počutil sem se počaščenega, hkrati pa presenečenega, saj se mi je človek, katerega sem imel za simbol, okrog katerega sem spletel kup lastnih predstav o njem, o sebi in o svetu okrog nas, pokazal kot človek iz mesa in krvi, poln mladostne energije in živahnega duha pri svoji častitljivi starosti, in, da, kar malo mi je bilo nerodno, da nas, mladi rod, k ustvarjalnemu uporju poziva veteran, ki zase pravi: »Stopam na zadnji del svoje poti.« A tudi zadnji del svoje poti je izkoristil za to, da nas je spomnil na to, **»da je naloga nas vseh skrbeti za to, da bo naša družba (p)ostala takšna, da bomo nanjo ponosni**: da to ne bo družba ilegalnih priseljencev, izgonov, sumničavih pogledovanj na prišleke, da to ne bo družba, v kateri pokojnine in prejemki iz socialne blagajne niso samoumevni, družba, v kateri so mediji v rokah bogatunov – skratka vse, s čimer ne bi soglašali, če bi sledili načelom Narodnega sveta odpora,« to pa je »načrt za popolno socialno varnost, ki bo vsem državljanom zagotovila sredstva za obstoj, kadar se bodo znašli v položaju, ko si jih ne bodo mogli priskrbeti s svojim delom« in pa »pokojnina, ki bo ostarelim delavcem omogočala, da bodo dostoj(anstve)no živeli do konca svojih dni ... Splošna korist mora prevladati nad koristjo posameznika, pravična delitev bogastva, ustvarjenega z delom, mora prevladati nad močjo denarja ... Prava demokracija potrebuje neodvisen tisk ... toda prav svoboda tiska je danes ogrožena ... vsi (francoski) otroci naj bodo deležni najboljše izobrazbe, in to brez diskriminacije.«

Hessel se je namreč leta 1941 pridružil gibanju Svobodna Francija generala de Gaulla v Londonu, po tem, ko je njegov študij v Parizu prekinila vojna in so ga vpoklicali v vojsko. Kot sodelavec Urada za protiobveščevanje, obveščevanje in posebne naloge se je leta 1944 v tajnosti izkrcal v Franciji z nalogo navezati stike z odporiški omrežji v Parizu. A nekdo ga je izdal in gestapo ga je po zaslišanju, med katerim so ga mučili s t. i. »vodnim deskanjem«, poslal v koncentracijsko taborišče Buchenwald. Na predvečer izvršitve smrtnih obsodbe z obešanjem mu je uspelo zamenjati identiteto z nekim francoskim taboriščnikom, ki je umrl za tifusom. Premestili so ga v taborišče Rottelberode, kjer so ga razmestili v računovodstvo, od tam pa je zbežal. Ujeli so ga in poslali v taborišče Dora (kjer je bil zaprt tudi slovenski pisatelj Boris Pahor), in ker je bil razvrščen v kazenski bataljon, je spet pobegnil, tokrat uspešno. Takrat so se Dori tudi že približevale zavezniške čete in lahko se je vrnil domov.

»Ker kot po čudežu nisem izgubil življenja, ga je bilo treba koristno izrabit,« pravi v svojih spominih, in postal je diplomat pri francoskem Ministrstvu za zunanje zadeve. Tajnik komisije za človekove pravice pri OZN mu je ponudil mesto vodje njegovega kabineta in tako se je pridružil komisiji, katere naloga je bila sestaviti dokument, ki bo postal znan kot *Splošna deklaracija o človekovih pravicah*.

Leta 2008 in 2009 se je s svojo novo ženo podal v Gazo, po vrnitvi pa je pričal o trpljenju tamkajšnjih prebivalcev. O čem pravzaprav piše Hessel? O tem si lahko več preberete v naslednji številki.

Primož Časl

THE DUBLINERS, KRIŽANKE 16. 9. 2011

Ko nekdo, ki vsaj malo spremlja glasbo, sliši za band The Dubliners, najprej pomisli na legende. Čisto pošteno, to kar počnejo oni je fenomen. Kamorkoli pridejo, naredijo žur, ki poslušalcev ne ustavi in hočejo vedno več. Če bi igrali celo noč, bi bilo premalo. Preprosto, ni skupine, ki bi jim lahko parirala. Večkrat, ko jih poslušam, pomislim na mlade punkerje in hard - corovce, in dejstvo, da ko bodo le-ti enkrat v njihovih letih, ne bodo mogli prijeti niti kitare, The Dubliners pa očitno kljubujejo naravi in vsem njenim zakonom - starejši ko so, boljši so. Ko jih človek vidi na odru,... ne, ne

pomisli na legende, pomisli na bogove. The Dubliners ne izsesajo iz poslušalcev vse energije, The Dubliners jih zatolčejo, pohodijo pa vseeno ... dajo jim to, kar je človeku najbolj potrebno - zabavo. Ko so leta 1989 prvič igrali v Sloveniji (Hala Tivoli), sem bil na njihovem koncertu in od takrat nisem zamudil niti enega v naši domovini. Lahko vam povem, da so bili to moji najlepší koncerti v življenju. Pred tremi leti so imeli The last tour, češ, da so že stari in da ne morejo več. Spomnim se, da jih v Križankah več kot dve uri nismo spustili z odra in njihova zadnja njihova izjava

je bila: »See you next year.« (Se vidimo naslednje leto). Nisem verjel, ampak zdaj verjamem, da jih bom naslednje leto ob njihovi 50-letnici nastopanja spet videl. Komaj čakam. Tokratni koncert? Rečeno z dvema besedama: The Dubliners. Tu ni kaj dodati in nič za odvzeti. Le, morda opombo, da imajo nas, Slovence bolj radi, ker so na kitaro nalepili zastavo Slovenije. Na prvem koncertu pa so kot zadnjo pesem odigrali - Po jezeru bliz' Triglava. The Dubliners for ever!

Taubi

023
KRALJI
ULICE

MONOKOMEDIJA FOTR – 150. PONOVITEV

foto: arhiv Siti teater

Lado Bizovičar je 7. septembra v razprodanih Križankah odigral jubilejno, 150. ponovitev monokomedije Fotr. Na odskih deskah se je odlično odrezal, poleg njega pa se je v predstavo preko videoposnetkov vključevala Katarina Čas, ki je nastopila v vlogi njegove žene. Gre za humorno izpoved sveže pečenega očka, ki se spopada s pastmi starševstva, nosečnostjo svoje žene, nepopisno

srečo ob rojstvu otroka ter z vsemi spremembami, ki temu sledijo. Lado ni ne ata, ne ati in ne oči, ampak je FOTR. Poleg tega je SITI TEATER poskrbel tudi za presenečenje, saj je enemu od bodočih očetov med gledalci podaril voziček za otroka.

Klavdija Krapež

NOVI ROCK

V moji rani mladosti je bila sveto pismo punka knjiga, ki jo je napisal Dražen Vrdoljak – PUNK (potpuno uverljivo negiranje klasike) –, vendar je končno ugledala luč sveta knjiga Igorja Bašina Novi Rock. Knjiga, ki popolno ponazori razvoj punka tako v Sloveniji kot Jugoslaviji – preprosto, vse se je začelo pri nas, v Sloveniji.

Ni bil lahek boj nove glasbe na takrat še neutečenih tleh tega področja, ki je to glasbo odločno zavračal. Toda njena popularnost, ki je zasvojila mladino, ni mogla iti mimo, ne da bi jo postavili v nek vogalni kot. V nek temelj, ki bo spremenil prihodnost. Prepričan sem, da je ravno punk popeljal Slovenijo v samostojnost.

Igor Bašin v svoji knjigi sicer z zgodovino subkulturne glasbe opisuje vse Novi Rock koncerte, vse bande, ki jim je ta koncert nekako pomenil iztočnico za nadaljnje delo in uspeh, vendar vsi (ki smo v tistih časih dihal punk) vemo, da je to peljalo v neko novo prihodnost. Brez teh bandov (verjemite) danes ne bi bilo vsega tega, kar imamo: tolikšne pomoči tistim, ki smo na robu obstoja; ne bi bilo subkulturnih prostorov za kulturna udejstvovanja (koncerti, razstave, gledališče ...) – skratka še vedno bi živeli v statusu status quo. Bandi se takrat najbrž niti zavedali niso, kakšno poslanstvo prenašajo, vendar bo tistemu, ki bo prebral knjigo, kristalno jasno, kaj so prinesli. Bandi, ki so bili na robu in snemali svoje komade malo manj kot doma v

foto: Rudi Vlah

Fotografija iz koncerta Novi Rock

kuhinji (Tomaž Pengov je baje posnel svojo prvo ploščo celo v domači kopalnici).

Danes pa ... hvala knjigi, ki nam odkriva, kako se je začelo in kako je šlo naprej, da je prišlo do tega, kar imamo zdaj.

Taubi

Izza rešetk:

ZAPOR IN ŽENSKÉ

foto: osebni arhiv

024
KRALJI
ULICE

Pomanjkljivost slovenskih zavodov za prestajanje kazni zapora (ZPKZ), tako moških kot ženskih, je, da ne morejo zagotoviti dela vsem zaprtim osebam. Ženski zapor na Igu pri tem ni izjema. Nekaj obsojenk dela v knjigovoznici, nekaj jih dela v kuhinji in pralnici, in le nekaj zunaj zavoda. Javni gospodarski zavodi so tisti, ki bi morali skrbeti za ustrezen trg dela obsojenk in bivših obsojenk. Vendar dela ni! Namesto dela so torej obsojenke odvisne od svoje iznajdljivosti in lastne ambicije, kako najbolj učinkovito izrabiti čas prestajanja zaporne kazni. Glede na navadne vzorce in življenjski slog pred prestajanjem kazni, se, na žalost, slog odvisniškega življenja nadaljuje tudi v zaporu. V Sloveniji pravzaprav ni zapora, kjer ne bi bile prisotne psihotropne snovi; dobi se vse, od različnih blažjih substanc do najbolj trdih in najbolj pogubnih drog. Zato obsojenke nimajo niti najmanjše možnosti, da bi se med prestajanjem kazni rešile iz začaranega kroga. Seveda je vsem znano, da imajo slovenski ZPKZ-ji precejšnje težave z zaposlitveno politiko (kar konkretno pomeni pomanjkanje kadrov), toda tudi tisti, ki si v zaporih že leta služijo kruh, so najpogostejše neadekvatni, da ne rečem – neustrežni. Imela sem jih priložnost spoznati kar nekaj in najmanj, kar se človeku utrne med pogovorom z določenimi zaposlenimi, je dejstvo, da so to posamezniki, ki so tam zgolj zaradi nujne ali gotovosti zaposlitve, to pa posledično proizvajajo rutino v izvedbi programov rehabilitacije (po načelu, ker jih je po zakonu pač potrebno izvajati). Običajno jih lahko prepoznamo po aroganci in nekakšni komično pokončni drži, ki naj bi pomenila oziroma zaporniku sporočala pazi se ali ne bojim se te. To so torej tisti, ki so za ta profil dela, za katerega bi nujno, res nujno potrebovali izjemen socialni čut, najbolj nevarni. Lahko jim rečemo zaposleni povzpethniki, ambiciozni posamezniki, ki s potrebami zaprtih ljudi nimajo nikakršne veze, zanima jih le lastna pozicija in kariera. Splošno znano je tudi dejstvo, da naj bi bili v zaporih zaposleni pogumni in zgledni delavci. Kar nikakor ne drži! Niti približno, saj je paradni konj pogum, toplota in dobrodušnost med zaposlenimi delavci v slovenskih zaporih, konkretno na Igu pa je takšnih zelo malo oziroma le peščica. Na tem kraju redko sreča iskreno toplega zaposlenega – takoj opaziš, da so ali po dolžnosti prijazni ali pa hočejo z ljubeznivim (a površnim) pristopom prikriti svoj neprijazen in pretenciozen, se pravi ne ravno junaški in močan karakter. Sicer pa slednje v psihoanalitičnem »žargonu« pomeni za njih nujno kompenzacijo – saj so se ravno zaradi te šibkosti zaposlili v omenjeni ustanovi. Žalostno.

Že prav, da se vsi po vrsti sklicujejo na primarno funkcijo totalitarnih ustanov, se pravi zavodov za prestajanje kazni zapora, ki je – to vemo vsi – prevzgoja in discipliniranje. Seveda se mora to tudi dosledno izvajati, vendar brez pravega psihosocialnega pristopa do obsojenec (kar pomeni začutiti določeno empatijo do njih in ne le prezir) stanje rehabilitacije lahko le nazaduje.

Kar zadeva kulturno življenje obsojenk je stanje naravnost šokantno, saj nekateri zaposleni sploh ne razumejo, kaj določene kreativne delavnice pomenijo za osebnostno rast obsojenk. Mislim pa, da je stanje bolj alarmantno tudi zaradi vakuumu, mehurčka, ki ga zaposleni, posebno tisti na odgovornih pozicijah ustanove, ustvarijo glede zunanjega

sveta. V praksi to pomeni, da samovoljno ustavijo ali preprečujejo razvoj prostovoljskega projekta, denimo na področju kulturnih dejavnosti (saj smatrajo, da zaprtim ljudem ni potrebno razvijati svoje nadarjenosti), čeprav farizejsko zatrjujejo, da v načelu so ZA projekt! Kako naj to najbolje pojasnim? Mogoče takole: Osebno sem bila pred projektom opozorjena z »bodite pripravljeni na obrekovanje s strani obsojenk zoper nas, zaposlene ...« Jaz: »Mar to pomeni, da bi vam morala o tem poročati?« Zaposlena v ZPKZ je pritrdilno prikimala ...

Gostujoča kolumnistka Zuzanna G. Kraskova

Lana Likar

Gogijeva kolumna:

NA SVOJ NAČIN

foto: Tomislav Gruden - GTS

Veste, dragi moji bralci, da pojma nimam, kaj bi opisoval v tejle zgodbi. Verjetno zato, ker sem v vseh teh letih opisal že skoraj vse! Ampak nekaj pa prekleto drži in to je, da se svet neusmiljeno vrti dalje. Danes smo pač veliko bolj napredni, kot so bili naši predniki, čeprav rezultat ostaja popolnoma enak. Rojevali so se, se spopadali, a na konec koncev ostajali brez nitke, ki se imenuje življenje. V uvodu sem pozabil dodati še nekaj, namreč to, da so se vedno borili za prestiž, ki pa na koncu ni nikomur čisto nič pomagal. Gonja za prestižem rojeva samo sovraštvo in čisto nič drugega. Samo naj kdo reče, da nimam prav. Ogromnokrat sem že zapisal, da me mnogi ne razumejo in temu bom danes dodal, da me tudi ne bodo. Vendar je to, konec koncev njihov osebni problem in nikakor ne moj. S tem se ne ubadam več in se tudi ne mislim. Enostavno nima smisla, saj ima nad »truplom« vsak svojo glavo, s pomočjo katere sprejema osebne odločitve o tem, kaj bo in česa ne bo. Tisti pa, ki se pusti voditi kot ovca, je za moje pojme totaliziran cepec. Da ne bo pomote. Pri tem nisem mislil na nivo inteligence, mislim predvsem na nivo poslušnosti. To vam povem iz prve roke, saj so meni (kot verjetno tudi ostalim) že v osnovni šoli poskušali vsiljevati nekaj, kar se mi je upiralo. Verjemite mi, še dandanes sem tak. Če nečesa nočem, ni Boga in ne človeka, ki bi me v to prisilil. Lahko mi verjamete, da je marsikdo poskušal, dosegel pa ni ničesar. Obstaja rek, ki ga mnogi poznate – kar ne uniči, to ojača. Morda sem tudi pozabil povedati, da mi še dandanes skušajo soliti pamet. Eh, boga mi, tako pa to ne gre in to preprosto že zato ne, ker nimajo pojma, kaj sem v svojem dosedanjem življenju preživel. Le redki poznajo delčke, vse skupaj pa še najbolj spominja na sestavljanje puzzle-ov. Za boljše razumevanje: sestavljen sem iz delčkov, ki sem jih ustvaril jaz sam in to s pomočjo življenja, ki sem ga preživel, in ki ga še vedno živim. Najbližje sebi sem dovolil samo bratu, s katerim sva skupaj dobila mnogo raznoraznih izkušenj, pa še njemu ne dovolim dlje od meje, za katero vem samo jaz. Pa zaradi tega nisem nadčlovek! Enostavno najbolj zaupam svoji presoji, to pa zato, ker so me v preteklosti nekajkrat dobro prinesli okoli. Nisem se pustil in sem

vedno raje sledil svoji poti, ki ni bila vselej posejana z rožicami. Vsaka šola pač nekaj stane. Moja šola me je stala ogromnih količin denarja, popopраниh z veliko čilija. Vendar mi lahko verjamete na besedo; ponosen sem na to, da sem jo uspešno opravil. Preživel sem in ostal sorazmerno normalno »truplo«, ki lahko ponosno koraka po svetu. Mnogi od vas namreč ne bi preživali niti tedna mojega življenja. Pa vas ne podcenjujem. Vem le to, da je živeti v moji koži sila težavno. Če mi kdo ne verjame, me lahko najame, pa ga popeljem skozi to izkušnjo, čeprav obenem ne priporočam zimske ekskurzije. Predstavljajte si, da ste brez centa v žepu, brez strehe nad glavo in da imate za ponoči pri, mimogrede rečeno, –10 stopinjah Celzija na razpolago le spalno vrečo. Rečem vam, spanje je prava znanstvena fantastika. Bi poskusili? Jaz sem takoj ZA. Ničlikokrat sem tako spal, in če bi moral, bi še. Mladini sicer odsvetujem šolanje te vrste, to pa zato, ker vem, kako težko je. Mnogi mariborski klošarji me zelo dobro poznajo in vedo, kakšno pot sem prehodil. Zato sem prepričan, da bi jo odsvetovali tudi oni. Smo pač liga zase, in celo mnogi izmed nas tovrstnega življenja niso preživali, marsikateri se je tudi namerno ubil. Verjemite mi, da je to življenje popolnega obupa. Dokler obup še lahko nekako zdržiš, za silo gre, ko pa ne, se lahko samo še predaš. Preprosto povedano. Takrat se začneš zastrupljati z vsem mogočim. Tableti, alkič, droga. Enostavno začneš hirati in nikomur ne dovoliš, da bi te iz tega izlekel. Par mojih prijateljev je končalo na ta način. Vem, tokratna tema je turobna in opravičujem se, ker sem bil za spremembo bolj resen kot sicer. Vam pa obljubljam, da se bom že naslednjič potrudil, da bo drugače.

Goran Šrok - Gogi

**MNOGI OD VAS NAMREČ NE BI PREŽIVELI NITI TEDNA
MOJEGA ŽIVLJENJA. PA VAS NE PODCENJUJEM.
VEM LE TO, DA JE ŽIVETI V MOJI KOŽI SILA TEŽAVNO.**

LJUDSKA KUHA - TESTENINE ALA KONZERVA

Potrebujemo: 100g testenin po izbiri, 1 papriko po izbiri (najbolj pašejo zlato rumene), polovico čebule, 1 konzervo omake po izbiri, začimbe, sol in poper.

Priprava: Medtem ko čakamo, da voda v loncu za špagete zavre, v kozici ali ponvi popražimo na drobno nasekljano čebulo (čebulo takoj na začetku malce solimo, tako postane mehkejša, volnejša in odda veliko več svojega soka). Ko je čebula lepo zlata, dodamo na drobno sesekljano papriko. Po treh minutah dodamo vsebino konzerve, solimo, popramo in dodamo začimbe po lastni izbiri in okusu. Ko voda v loncu zavre, dodamo žlico soli in stresemo testenine. Ko so testenine kuhane (minutaža je zapisana na embalaži), jih precedimo in vsujemo v ponev z omako. Dobro premešamo in postrežemo. Dober tek!

Biba

foto: Biba

PODPIRAM!

Prodajalec MARKO NAKRIČ je o sebi povedal:

Kralje prodajam od julija 2007, na pobudo Maje K. in Lune, ki sta v okviru pospeševanja prodaje stopili do mene. Že na začetku sem si našel stalno lokacijo, to je podhod železniške postaje. Prostor sem si na začetku delil z nekim Nizozemcem, ki ga je po tistem poletju odneslo naprej. Nekaj časa sem prodajal tudi na tržnici Koseze, kjer pa sem ob zamenjavi upravitelja (ne po svoji krivdi) postal nezaželen. Prodaja Kraljev mi poleg socialne pomoči pomeni edini vir dohodka. Upam, da mi bo nekoč uspelo najti redno, ne preveč obremenjujočo službo. Do takrat mi Kralji pomenijo vse.

Kupka NINA je o Marku povedala:

Žal mi je, da pod masko demokracije življenje piše tako žalostne zgodbe. Vendar jih ravno zato tudi prebiram, saj bi brez Kraljev te zgodbe ostale nezapisane in predvsem preslišane. S prodajalci imam dobre izkušnje, saj se mi zdijo veliko bolj prijazni in uslužni, kot mnogi, ki so se za ta poklic šolali.

Prodajalka SONJA ANGELOVSKA je o sebi povedala:

Časopis Kralji ulice prodajam eno leto. Ves ta čas imam stalno lokacijo v Trnovem pri trgovini Merkator, kjer imam veliko stalnih strank, pa tudi sicer so tu ljudje zelo prijazni. Ker sem si zaželela malo spremembe, sem začela počasi preizkušati nov teren v BTC-ju. Tovrstno delo me veseli, saj rada komuniciram z ljudmi. S prodajo tudi nekaj malega zaslužim, predvsem pa mi pomaga preživeti mesec.

Kupec BORUT je o Sonji povedal:

Tudi sam sem nekoč prodajal časopis Kralji ulice, saj sem bil eden prvih prodajalcev. Sedaj imam druge ambicije, zato nisem več vključen v prodajo. Kupim ga od Sonje ali pa si ga od nje samo izposodim. Časopis se mi zdi zelo simpatičen in ga še vedno rad preberem. Moti me edino pomanjkanje veselih zgodb, ki bi še bolj popestrile vsebino.

Pripravila Klavdija Krapež

foto: mimohod

foto: Klavdija Krapež

PISMA BRALCEV

SPOŠTOVANI!

Že kar nekaj let se vozim z vlakom iz dolenske prestolnice na Gorenjsko, in moja velika želja je bila, da bi prišla do vašega cenjenega glasila Kralji ulice. Nikoli nisem videla nobenega prodajalca na železniški ali avtobusni postaji. Sedaj pa mi je sosed prinesel izvod meseca septembra, saj ima službo v Ljubljani. Časopis sem prebrala in vas moram izredno pohvaliti, saj so vaša dejanja, namenjena sočloveku v stiski, padla na plodna tla. Presenečena sem bila, da je ta vaša dejavnost prisotna že šest let in vsa pohvala vsem, ki prispevajo

kamenček v mozaik tej humani ustanovi, ki ljudem na cesti – brezdomcem –, stoji ob strani in jim nudi brezplačno prehrano in ostalo. Tudi meni so, ljudje, kot so oni, zelo blizu in bi pomagala vsakemu, seveda v okviru svojih možnosti.

Prejmite prisrčen pozdrav vsi na uredništvu, kot tudi Kralji ulice.

Marija Golob

KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 11. DEL

»Neumno vprašanje«, boste morda bralci rekli, »le koga naj bi zanimalo, kako povečati obseg brezdomstva?« Mogoče pa to vprašanje ni tako neumno, ker če bomo vedeli, kako lahko povečamo število brezdomcev, bomo lahko tudi odgovorili na vprašanje, kako obseg brezdomstva zmanjšati, če bo kdo tako vprašanje želel postaviti. Morali bomo le delati obratno od tega, kar bi morali delati, da bi brezdomstvo povečali. V 12-ih številkah Kraljev ulice leta 2011 iščemo in opisujemo 12 odgovorov na to vprašanje.

Odgovor tega meseca je: Če želimo brezdomstvo uspešno povečati, potem moramo samo **čim bolj spodbujati in gojiti različne oblike dobrodelne in človekoljubne pomoči brezdomnim**. Še najbolj pa bo ta pristop uspešen, če bomo uveljavili idejo, da zaradi dobrodelnih programov in dejavnosti ni potrebno razvijati drugih programov.

Obrazložitev: Za dobrodelnost in organizirane dobrodelne programe je značilno, da ljudje, ki »imajo« najpogostejše denar ali materialne dobrine, del teh podarijo ljudem, ki »nimajo«. Tisto, kar podarijo, so praviloma dobrine, ki se potrošijo, npr. hrana, ki se poje, ali denar, ki se porabi ali kaj podobnega. Najpogostejše gre za podarjene stvari majhne vrednosti, ki se porabijo hitro in ne morejo dolgoročno (niti srednjeročno) spremeniti prav ničesar v življenju obdarovancev. Po drugi strani pa darovalcem njihovo dejanje (dobrodelnega) obdarovanja daje občutek, da so nekaj

storili za reševanje problema, in morda tudi občutek, da ni treba storiti ničesar drugega (na sistemski ravni) več.

V resnici pa, v skladu z izsledki raziskav in v skladu z izkušnjami strokovnjakov, ki dalj časa delajo na področju brezdomstva, brezdomstvo ni stvar tega, da nekdo v nekem trenutku nečesa ne bi imel (npr. spalne vreče za spanje pozimi na pločniku). Podobno ni res, da bi si nekdo, ki izkuša brezdomstvo, lahko z nekim darilom pomagal v tem smislu, da več ne bi bil brezdomen. V resnici je brezdomstvo stanje večkratne in dolgotrajne socialne izključenosti, nemožnosti dostopanja do različnih družbenih virov pomoči, dobrin, položajev (npr. na področju dela, stanovanja, odnosov, zdravstva itd.), ki je sistemsko ali strukturno določeno. To pomeni, da so pogoji življenja v družbi taki, da vodijo k brezdomstvu, oz. da ne omogočajo dobrih in dostopnih poti iz brezdomstva. Kdor bi torej hotel kaj zares spremeniti na področju brezdomstva (in zares pomagati), bi si moral prizadevati za spremembo teh pogojev (ki smo jih obravnavali v prejšnjih desetih nadaljevanjih), ne pa nekoga obdarovati. Obdarovanje tudi ohranja enake odnose med tistimi, ki imajo, in tistimi, ki nimajo, in lahko samo prosijo oz. so obdarovani. Torej samo po sebi predstavlja ohranjanje struktur in odnosov, ki vodijo k brezdomstvu. Predvsem pa ima dobrodelnost, in še posebej njeno masovno opisovanje in propagiranje v medijih, to funkcijo, da odvrta pozornost od pomembnih strukturnih dejavnikov brezdomstva k osebnim

dejavnikom, saj praviloma neka oseba obdaruje nekega posameznika. Dobrodelnost in tudi taki načini (politike) družbenega reševanja brezdomstva, ki temeljijo na dobrodelnosti in diskurzih »človekoljubja«, pomenijo predvsem »gašenje požara« ali celo samo »prikrivanje plamenov na ognjišču«, da bi s tem skrili dejstvo, da ogenj gori in se morda celo širi. Takšno funkcijo imajo tudi vse druge politike, ki morda niti ne temeljijo na dobrodelnosti, ampak ki izvajajo ukrepe, ki so samo začasni in ki ne pomenijo trajnejšega reševanja problemov brezdomstva, kakor so npr. nočna ali druga začasna zavetišča (namesto trajnih namestitev brezdomnih oseb). Morda zares ni dosti slabega v tem, če nekdo nekomu nekaj podari, za cilj zmanjševanja brezdomstva pa je slabo, če se s takimi dejanji zakrivajo pravi vzroki brezdomstva in odvrta pozornost od potrebe po spreminjanju družbeno-strukturnih pogojev. Politika na področju brezdomstva bi torej morala, če bi želela brezdomstvo povečevati, čim bolj spodbujati dobrodelne programe in dejavnosti, mediji pa bi morali take dejavnosti čim pogostejše opisovati in povzdigovati oz. slaviti.

Bojan Dekleva

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 300

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 300. VABLJENI K SODELOVANJU!

16. 9. > > Nik riše noro dobre stripe!

25. 9. > > Oj, Kralje berem že skoraj od njihovih začetkov. Vsak mesec komaj čakam na nov izvod. Gogijeva kolumna itak zmaga, sicer pa z njim tudi vedno poklepetam, ko ga srečam. Ob prebiranju Kraljev se pa sprašujem, kje je kaj več iz štajerskega konca? Problematika je ista povsod, jasno, ampak vidim, da v LJ imajo nogometno ekipo, pa gledališko, kaj pa pri nas? Kakšna

novička več o »pristočasnem« dogajanju v drugih krajih bi bila zaželena, ali pa je res samo v prestolnici za vse bolj poskrbljeno? Vse dobro in ljubezno polno vsem! Bojchyka

27. 9. > > Živjo, zahvalila bi se prijaznemu gospodiču, ki mi je danes prodal KU v podhodu na železniški postaji in mi polepšal dan! Ravno sem se vrnila iz Grčije in opazila, da jim ne gre nič kaj slabše, kot nam. Z veseljem vam pomagam in polepšam dan,

borimo se skupaj. Podajmo si nasmeh, bodi prijazen – vsak, ki ga srečaš, bije težek boj. LP Ana

11. 10. > > Boštjan, hvala! Hvala, ker si me v nedeljo ustavil na Prešernovem trgu in mi ponudil Kralje ulice. Saj veš, rekel si mi, da sem ti polepšala dan. Zanimiv časopis. Srečno Boštjanu in celotni ekipi časopisa. LP Ines

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave

KAJ: Stol Rex (Niko Kralj, industrijski oblikovalec in njegovo delo)
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, Ljubljana
KDAJ: 17.10. - 30.11.

KAJ: Kristina Brenk – razstava ob 100. obletnici rojstva
KJE: NUK, Razstavna dvorana, Turjaška 2, Ljubljana
KDAJ: 27. 10. – 26. 11.

KAJ: Filmogram, razstava o filmu in fotografiji
KJE: Cankarjev dom, Mala galerija, Prešernova 10, Ljubljana
KDAJ: 3. 11. - 18. 12.

Litararni večeri

KAJ: Očarljivo skupinsko branje: Cesta - Cormac McCarthy
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47a, Ljubljana
KDAJ: 8. 11. ob 18h

Predavanja in delavnice

KAJ: Boris Kononenko: Bodimo gledališče (delavnice)
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47a, Ljubljana
KDAJ: 13. 10. - 10. 11., od 17.30 – 19h

KAJ: Počitniške delavnice Eko noč čarovnic
KJE: Knjižnica Bežigrad Einspielerjeva 1, Ljubljana
KDAJ: 2. 11 - 4. 11.

KAJ: Strokovno predavanje in multimedijška delavnica Od ideje do filma – Kolja Saksida
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, 3. nad., Kersnikova ulica 2, Ljubljana
KDAJ: 3. 11. ob 18h

KAJ: Strokovno predavanje Tekma za južni tečaj: Amundsenova zgodba – vodi Živa Flisar
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, Ljubljana
KDAJ: 9. 11. ob 19.30

Jančič

Razno

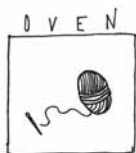
KAJ: Projekcija dokumentarnega filma »Fenomen Bruno Groening - po sledih čudodelnega izcelitelja«
KJE: Hotel M, Derčeva 4 (dvorana H ali J), Ljubljana, tel. za info in rezervacije mesta: 040 332 099
KDAJ: 20. 11., od 14h do 19.30 (z 2 odmoroma)

KAJ: 27. Slovenski knjižni sejem
KJE: Cankarjev dom, predverje in kletna etaža, Prešernova c. 10, Ljubljana
KDAJ: 23. 11. - 27. 11. od 9h – 20h

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkić

Zadnje čase se vam dogaja nekaj, za kar ne morete najti prave razlage. Še sploh za težave. Zaradi njih trpi cela družina in delno okolica, saj vas spremljajo na vsakem koraku. Bodite potrpežljivi, tudi za vas prihajajo svetli dnevi in sčasoma boste pozabili na vse tegobe. Dobili boste zelo pomembno pošto z lepo vsebino.

Ker niste poslušali svojih bližnjih, ste se nenadoma znašli na precej podobnem kot nasedla ladja. Po drugi strani pa vam sosedje zavidajo vašo odločnost pri premagovanju težav. Le-to boste potrebovali še naprej, saj se vam obeta, predvsem v poslovnem svetu, kar nekaj premikov na bolje.

Zvezde na nebu so vam zadnje čase kar naklonjene, zato pojdite v začrtano smer in videli boste, da uspeh ne bo izostal. Tudi družina vas bo podpirala na vsakem koraku, seveda pod pogojem, da imajo tudi ostali nekaj od tega. Pojdite k zdravniku, verjetno bo potreben pregled, saj se na obzorju nasmilha naraščaj.

Sedaj ko ste zavihali rokave in začeli z delom, boste želi uspeh za uspehom. Sami ne boste vedeli, kaj bi počeli z denarjem. Predlagam, da krenete na potovanje, čeprav je čas počitnic že minil. Sicer boste še obžalovali, saj se vam ravno na tem potovanju obeta novo poznanstvo in to z nekom, ki vam bo pomenil vse na tem svetu. Osvojite ga s svojim šarmom.

Glede na to, da ste se s svojo boljšo polovico imeli na potepanju po tujini zelo lepo, je zdaj prišel čas za delo, ki pa bo obrodilo sadove. Zaobljubili ste se, da boste za cilj, ki je pred vami, dali vse od sebe. Prišlo bo tudi do čustvenih sprememb, kajti nekdo od bližnjih je potreben vaše pomoči! Mu boste prisluhnili?

Svetujem vam, da si nekoliko odpočijete, saj ste na nogah tako rekoč 24 ur. Vzemite si čas tudi za sebe, sicer se utegne zgoditi, da vam bodo pregorele baterije. Zdaj imate priložnost, da greste s partnerjem daleč stran od hrupa in množice vsiljivcev, torej v mirno sososko, kjer vam bo zelo udobno. Izkoristite priliko!

OGLASNA DESKA

Iščem službo, pripravljena pa sem delati kot hostesa, veseli me tudi varstvo otrok, pomoč v gospodinjstvu in pomoč v kuhinji. Lahko me pokličete na 051 899 776.

V enem izmed stanovanj programa nastanitvene podpore, ki deluje v okviru Društva Kralji ulice, bi nujno potrebovali delujoč pralni stroj. Lahko nas pokličete na tel. 030 323 304, Maja

Sofex B-kategorije išče delo. Zanesljiv, poznam Ljubljano. Delo naj bo honorarno. Imam veliko izkušenj ter poznam teren. Hvala. Tel.: 070 626 701

Če ima kdo odveč računalnik, naj mi ga prosim podari. Tel: 070 626 701. Hvala.

Prosil bi lastnika (delujočega) prenosnika, če ga več ne potrebuje in bi mi ga morda lahko odstopil, da me pokliče. Že vnaprej hvala, Robert. Tel.: 030-685 561

Naprošamo posameznike, če bi nam lahko donirali spodnje perilo, nogavice in (sezonsko) obutev, s čemer bi lahko opremili brezdomce za prihajajočo zimo. Omenjene artikle sprejemamo v dnevnem centru na Pražakovi 6, s tem v zvezi pa nas lahko kontaktirate tudi na št. 059 022 503.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsako sredo od 15h - 17h v Športni center Bežigrad (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Megla in mrz, ampak za vas je že čas, da zavijete v Posredovalnico rabljenih predmetov, kjer najdete buče in čarovnice za halloween, termofoor in termovko za gretje in kakšen okvir za sliko za spomin na poletje.

Posredovalnica rabljenih predmetov v zimskem času omejuje SKLADIŠČNO RAZPRODAJO. Zaradi hladu v prostoru, bo skladiščna razprodaja potekala samo ob četrkih med 14. - 17. uro. Vabljeni, da v prednovoletnem času pobrsbate med okraski, umetnimi jelkami in ostalimi zanimivimi predmeti.

Se vedno je pri naših prodajalcih na voljo četrti zvezek stripov Nika Kneza z naslovom Street stripnik 4. Gena stripovskega zvezka z barvnimi platnicami je dva evra, od katerih polovica ostane prodajalcem.

029
KRALJI
ULICE

Že dolgo bolehate za neko boleznijo, katere izvora ne poznate. Zato vam priporočam počitek in mirne živce, saj jih niste zadeli na loteriji. Vaše delo v službi pač zahteva celega človeka, vi pa niste stroj, ki bi lahko delal neprekinjeno. Raje pojdite v naravo in dajte možgane na pašo!

Že kar nekaj časa je minilo, odkar ste sprejeli za vas zelo pomembno odločitev, da sprejmete zahtevno delovno mesto z ljudmi, ki ni lahko ne za vas ne za okolico. Delo opravljate zelo kvalitetno. Vse to se vam bo nekega dne obrestovalo, ta dan pa ni daleč! Zadovoljni boste tako vi kot vaša družina!

Pred vami je težka preizkušnja, ob kateri se sprašujete, kako naprej. Po eni strani je videti napredek, po drugi strani pa je problem z vašo boljšo polovico. Kako naj ji pomagata, da bi ji bilo boljše, tako na področju zdravja kot tudi denarja? Situacija se bo sčasoma razrešila, tako da boste lažje zadihali. Bodite odločni!

Že kar nekaj časa živite zelo lagodno življenje in to v ambientu, ki vam sicer zelo ugaja. Žal pa nobena pesem ni tako lepa, da ne bi bila enkrat izpeta, zato vam svetujem, da začnete premišljevat, kam potem, ko bo ugodja konec. Mislite na to, kajti čas hitro teče in nič ne reče. Poleg tega se pozanimajte še za tisto stvar, ki vam pripada že od nekdaj!

Zdaj, ko ste prišli počasi na zeleno vejo, le pazite, da je ne boste prežagali. Hitro se lahko zgodi, da padete in se s tal le težko poberete. Svetujem vam, da se zavzamete zase in se poboljšate v vsakem ozir, saj vas bo le tako tudi okolica sprejela in občudovala. Pazite na zdravje, niste ga zadeli na loteriji!

Čustveno se boste navezali na osebo, ki jo že dalj časa na skrivaj opazujete. Le kdaj boste zbrali pogum in se ji izpovedali? Predlagam vam, da se pobrigate tudi za vašo zunanost, saj boste le tako uspeli pri ljubezni in tudi pri delu ter denarju. Denar pa boste tudi potrebovali, če ne za druge stroške, pa za nakup otroškega vozička.

030
KRALJI
ULICE

MAGIČNI LIK

pripravila: Helena Koren

Vodoravno in navpično:

- (1) Pevec Skočir,
- (2) židovski duhovnik,
- (3) mrzlica,
- (4) rodovitna pokrajina v Iranu na jugozahodnem robu kaspijskega morja,
- (5) Indijski pisatelj Mulk Radž (roman Nedotakljivi).

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

4	8			1				
		9	2					
1		3	7		9			
		6	4				3	
8			3	5	6			9
	5				1	2		
			1		7	5		3
					5	6		
				9			4	8

AFORIZMI

Naredite nekaj za svoje otroke – vpišite jih v tečaj kitajščine!

Jurij Kunaver

Včasih sem bil favorit, sedaj sem pa v veliki »rit«!

Gregor B. Hann

Imam psa, ali bom moral plačati davek, ker sem na psu?

Gregor B. Hann

ŠALE

Pred gostilno »Milan & Zmaj« se je pojavil klošar. Potrkal je na vrata, odprla mu je ženska in on je dejal: »Ali mi lahko ponudite nekaj hrane, pijače in denarja?« Ženska je zaloputnila vrata pred njegovim nosom. Nekaj časa je stal pred vrati in ponovno potrkal. Ko je ženska spet odprla vrata, je rekel: »Lahko zdaj govorim z Milanom?«

Taubi

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Franciča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Roman Šneberger iz Vrhnike, Stane Hočevnar iz Sodražice, Milena Potočnik iz Kopra in Nuška Vahčič iz Ljubljane.

ZA PSA

*
NIK

GOSPA A MAŠTE KEJ DROBIŽA
ZA PSA?

IZVOLITE!

HVALA!

EJ, A MAŠ KEJ DROBIŽA
ZA PSA?

IZVOLI!

HVALA!

8,9,10, ZDAJ PA GREM!

EJ, KVA PA PES?

HM, NI MOJ!

END

ŠPELA MANKOČ

Ni pomembna moč psa v boju,
temveč moč boja v psu.

